

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. június 8.

bb 1. nyomdában az új általános és középiskolai reform-tankönyvek
i vt/gg/m/zs

1965. június 8.

az idén folytatják az új tanterv alapján készülő általános iskolai reform-tankönyvek kiadását. hamarosan kikerül a nyomdából a 6-os orosz, történelem, számtan-mértan, a 7.-es magyar nyelvtan, valamint magyar irodalom, földrajz, fizika, kémia, ének-zene és a 8.-os élő-világ reform tankönyve.

az új tanévben megkezdik a gimnáziumok és a szakközépiskolák új reform-tankönyveinek bevezetését is. a gimnáziumok első osztályában a magyar nyelv, a magyar irodalom, a történelem, az orosz, a kémia és a földrajz tanulásához kapnak új könyvet a diákok. a szakközépiskolák 1. osztályosai a közismereti tárgyak közül az új magyar nyelvtan, a magyar irodalom, továbbá a fizika- és a kémiakönyvet vehetik kézbe az idén.

az általános iskolai új tankönyvek közül a kossuth-nyomdában készül a 6-os orosz és történelem, a 7.-es fizika, valamint az 1. gimnazisták kémia és orosz nyelvkönyve. ezek együttesen 720.000 példányban jelennek meg. néhány kézirat ugyan késve érkezett, ennek ellenére a könyvek többsége tanévnyitáshoz az iskolákba, illetőleg az üzletekbe kerül. előreláthatólag csak a két orosz nyelvkönyv készül el valamivel később.

az egyetemi nyomda - amely csupán a tankönyvkiadó vállalat részére végzett munkákhoz mintegy 700 tonna papírt használ fel - készíti egyebek közt az általános iskolák 2. osztályosainak az édes anyanyelvünk tankönyvét, két színnyomásban, 120.000 példányban, az 5.-esek földrajz-könyvét szintén kétszínnyomásban, ugyancsak 120.000 példányban és a 6.-os földrajzot 110.000 példányban. ugyanitt nyomják a gimnáziumok különböző nyelvkönyveit, az angolt, a németet, a latint - továbbá a matematika- és fizikakönyvet is. a nyomda vezetői szerint remélhetőleg mind az általános, mind a középiskolai könyvek időben elkészülnek./mti/

...-

Zsolt

bb 2. kinyitott az egyik legritkább magyar vadvirág, a tátorján

vid/ká/tr/m

1965. június 8.

a balaton keleti partján, a balatonkenese és balatonakarattya közötti dombon kibontotta mézillatu, fehér ernyős virágát a hazánk egyik legritkább növénye, a tátorján. a füves pusztaságoknak ezt a jellegzetes, kórószerű növényét feltevések szerint a honfoglaló magyarok hozták be. mélyen földbe nyúló gyökereit a korábbi századokban az ország egyes vidékein csemegeként is fogyasztották. a káspi-tenger mellett honos tátorján - a nép nyelvén tatárfü - hazánkban már csak a balaton keleti partján található. a néhány évvel ezelőtt védetté nyilvánított tátorjánmezőt bekerítették és a tenyészhelyet táblák jelzik.

bb 4. hordó-asztal, hordó-szék, fémkupa, gyertyavilág - a hónap végén megnyílik az alabárdos pinceborozója

i kf/kf/m/vg

1965. június 8.

rövidesen újabb nevezetességgel bővül a vár vendéglátóipari hálózata. a nyitás első perceitől népszerű alabárdos étterem alatt befejeződött a pinceborozó építése. már csak a földalatti helyiségek szépítése, berendezése van hátra, s még e hónap végén megnyílik az alabárdos-pinceborozó.

a vendégek téglalépcsőkön jutnak majd le a kétemeletnyi mélységbe, a borozó fogadójába, halljába. onnan sziklafolyosón visz az út a nagy ivóterembe és egy kisebb barlangrészebe, a szikla-szeparéba. a két helyiség butorzata igen stilszerűen, kéthektós hordó-asztalokból és 25 literes - bőrpárnával borított - hordó ülőkékből áll. a sápadt villanyfényt minden asztalon gyertyavilág erősíti majd. a borozóban állandóan egyforma minőségű italokat mérnek. a négyféle fehér és a két-féle vörösbort, a vendégek előtt, ászokfán pihenő diszhordokból csapolják és fémkupákba töltik. a törökkori hangulatot talán nem rontják el a modern infra- hőszugárzók, amelyekre nagy szükség van, hiszen a pince hőmérséklete egyébként alacsony.

a pince-borozó kialakítása során több szomszédos kis barlangot is feltártak, s ezekkel szinte vendéglátóipari kombináltá alakítják ki az év végére az alabárdost. a borozó halljával egy szinten két kisebb barlangból magyaros bárt, a hall alatti újabb két emeletnyi mélységben levő török kutban pedig miniatűr poharazót rendeznek be./mti/

Zseli

-2-

bb 3. a nőknek gyakrabban fáj a fejük, a férfiakat több baleset éri
i zs hné vm zs

1965. június 8.

a közelmúltban csaknem 700 budapesti család egészségi körülményeit vizsgálták meg a központi statisztikai hivatal munkatársai. a széleskörű felmérésnél egy éven át kísérték figyelemmel a megvizsgált családok tagjainak megbetegedéseit, a gyógyulási folyamatokat.

a betegségek gyakoriságát elemezve a statisztikusok megállapították, hogy a családok többségénél hivatlan vendégként legsűrűbben az influenza, a hevenyfelső légúti fertőzések „kopogtattak”, az emésztőrendszer megbetegedései több mint egyötödét tették ki az összes betegségeknek. ebből a fog és a fog tartó-szerkezet megbetegedései meglepően nagy hányadot tesznek ki és az egyes betegségcsoportok sorrendjében közvetlenül az influenza után következnek. az ideg- és idegrendszeri megbetegedések mindössze 2.5 százalékkal szerepelnek, azonban a betegség előfutáráiként jelentkező tünetekkel együtt arányszámuk meghaladja a 8 százalékot. az ízületi gyulladás, továbbá az egyéb csont- és mozgásszervi megbetegedések szintén előkelő helyet foglalnak el, s nagyságrendileg szorosan nyomukban járnak a szív-és keringési rendszer betegségei. a balesetek aránya a vizsgált családoknál a betegségek kerekén 4 százalékat tette ki.

érdekes képet mutat az egészségügyi krónika kor és nemek szerinti vizsgálata. az influenza például a vizsgált időszakban leggyakrabban a 15 éven aluli fiugyermekéknél fordult elő, legritkábban pedig a 15-44 éves férfiak csoportjában. a mandulagyulladás szintén a legfiatalabb korosztályok betegsége, de gyakorisága a lányoknál lényegesen magasabb, mint a fiuknál. a gyomor-nyombélfekélyes megbetegedés minden korcsoportban gyakoribb a férfiaknál, mint a nőknél. a gyomorbélhurut általában mindkét nemnél egyforma arányban fordult elő. a csontok és a mozgásszervek betegségei az évek számának emelkedésével párhuzamosan gyakoribb, viszont az e megbetegedésekben szenvedők között jóval több nő van, mint férfi.

a szív- és keringési rendszer különféle betegségeinek grafikonja a 45. életéven túl meredeken emelkedik és 60 éves, valamint idősebb korban az influenza kivételével minden más betegséget megelőz. a tapasztalatok szerint itt is a nők „vezetnek”, az „erősebb nemnél”, viszont zömmel a súlyosabb kimenetelű kórformák fordulnak elő.

/folyt.köv./

-3-

Zseli

bb 3. a nőknek.....1.folyt./vm

allergiás bántalmakra a vizsgált családok férfitagjai közül jóval kevesebben panaszkodtak, mint a nők. hasonló volt a helyzet a fejfájással, idegességgel, ahol a nők aránya több mint kétszerese a férfiakénak, a balesetek számának alakulása viszont azt mutatja, hogy a férfiak jóval vigyázatlanabbak, a lányoknál, asszonyoknál azonban aránylag magas a háztartási balesetek száma. a gyermekkori heveny fertőző betegségek - vörheny, kanyaró, szamárköhögés, bányahimlő, mumpsz, rubeola - legnagyobb részét 7 éves korig fordulnak elő. 10 éves koron és azon túl már csak elvétve, a statisztikai adatok szerint az említett gyermekbetegségek valamelyikén általában minden nyolcadik gyermek átesik.

a vizsgálódás tapasztalata, hogy a betegségek, illetve betegségi csoportok gyakorisága kimutathatóan együtt emelkedik a vizsgált családok anyagi kiadásainak növekedésével. egyebek közt ez is arra utal, hogy a túlságosan bőséges táplálkozás kifejezetten ártalmas az egészségre - állapították meg a statisztikusok./mti/

- . -

bb 5. garázdálkodókat ítélték el

i hc sk vm zs 1965. június 8.

négy fiatalember - kovács károly, csögör györgy, jádi istván és polányi mihály - kálózson egy este az állami gazdaság klubjában italozott. egy ott időző nyugdíjas véletlenül meglökte jádi istvánt, amikor több pohár italt vitt, s az egyiknek a tartalma kilocsant. jádi az ital árát követelte, az idős vendég elnézést kért, s a véletlenre hivatkozott. a klub vezetője verekedéstől tartva, zárórát rendelt el. az utcán az ittas fiatal emberek rátámadtak az idős emberre, ütlegelték, rugdosták. a szerencsétlen ember az elszenvedett bántalmazások következtében a helyszínen meghalt.

a legfelsőbb bíróság kovács károly kilenc, polányi mihályt nyolc, csögör györgyöt és jádi istvánt hét-hét évi szabadságvesztésre ítélte./mti/

Lesz

- . -

-4-

bb 6. virágpompában a pünkösdirózsa gyűjtemény

vid ká tr vm

1965. június 7.

a duna-tisza közli mezőgazdasági kísérleti intézetben hozták létre az ország leggazdagabb pünkösdirózsa gyűjteményét. több mint 200 féle, változatos színű és formájú rózsá bontott most szirmot, köztük nálunk még ismeretlen fajták, mint a kétszínű tüsszirmu és a háromszínű bóbításvirágu. a pünkösdirózsa gyűjtemény, amely évről-évre új fajtákkal gyarapodik, kísérleti célokat szolgál. az évelő dísznövények alkalmazkodó képességét figyelik, azt, hogy melyik viseli el legjobban az alföldi homokvidék szélsőséges időjárását./mti/

- . -

bb 7. kórushangverseny a vajdahunyad várban, szerenád-est a hüvösvölgyben - nyolcvan klasszikus zenei koncert budapest nyári szabad-téri színpadain

i áe tné vm fm

1965. június 7.

budapest parkjaiban több mint 80 klasszikus zenei hangversenyt rendeznek a nyári hónapokban. közismert, népszerű zenekarok a koncert termékből a szabad-téri színpadokra „költöznek”, s rendszeres időközökben színvonalas műsorokkal szórakoztatják a budapestiek tiszteit. a belépőjegy nélkül élvezhető nyári szabad-téri hangversenyeknek alig néhányéves hagyománya van, s a tapasztalat szerint ez a fővárosi kulturális élet egyik legsikeresebb akciója.

a legnépszerűbb koncertmsorozat a halászbástyán már megkezdődött. ezeknek az előadásoknak több ezer főnyi kialakult törzsközönsége van. a kiváló művészek közreműködésével lezajló produkciókról a külföldi turisták is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. ehhez hasonlóan június 12-től kezdve minden szombaton felcsendül a zene a városligeti vajdahunyad vár udvarán is, ahol őszig 12 előadást tartanak. a műsorokban közreműködnek operaénekesek, hangszeres szólolisták és kórus-hangversenyt ad a vasas központi művészegyüttese is. a tavaly elkészült 2000 személyes hüvösvölgyi körszínpad is minden héten színvonalas műsorokkal szórakoztatja a közönséget. egyéb produkciókon kívül hat zenekari műsort rendeznek: többek között klasszikus szerzők műveiből összeállított szerenád-estre kerül sor, s előadják farkas ferenc: „csinom palkó”, című daljátékát is. a mechwart téren öt zenekari est szórakoztatja a környék lakosságát. ujbudapest és a kispesti petőfi színpadon ugyancsak lesz szabad-téri koncertsorozat./mti/

Lesz

- . -

- 5 -

bb. 8. heverő műszerkészletek a kórházakban és rendelőkben

1965. június 8.

1/d1/hné/a/zs

tizenöt kórházban, a fővárosi tanács egészségügyi osztályán és az orvosi műszerügyi intézetben vizsgálták a budapesti népi ellenőrök az egészségügyi intézmények műszergazdálkodását. tapasztalataik alapján felhívták a figyelmet: növekedett a használaton kívüli készülékek és műszerek aránya. egyik-másik rendelőtintézetben, kórházban például olyan készülékek kallódnak, amelyek másutt - sőt nem egyszer ugyanazon az intézményen belül is, más osztályon - nagyon elkelnének. a jános kórház például olyan új műszer beszerzését kérte erre az esztendőre, amely a 16. kerületi szakorvosi rendelőben a felesleges gyógyászati eszközök jegyzékén szerepel. hasonló a helyzet a László kórház egyik igénylésével is, amelyet a korányi kórház heverő készletéből teljesíthettek volna. ennek ellenére mindkét esetben új rendelést adtak fel.

a vizsgálatban részvevő szakemberek rámutattak: jól-lehet többhelyütt már figyelemreméltó eredményeket értek el a felesleges műszerállomány hasznosításában, illetve csökkentésében, általában vontatottan halad, sőt nem egyszer hosszabb időre el is marad az elavult, elhasználódott műszerek selejtezése. látszólag tehát esztendőről-esztendőre gyarapodnak az állóeszközök, gyakran azonban nem felel meg a követelményeknek a minőségi összetétel. ezzel egyidejűleg - a korábinál ritkábban ugyan - de még mindig sajnálatosan gyarkán - meg-esik, hogy egy-két évvel ezelőtt beszerzett vadonatur, vagy alig használt műszerek, készülékek halmozódnak a raktárakban. a gyógyításhoz nélkülözhetetlen segédeszközökön kívül ugyan-is olyan műszereket is az intézetek rendelkezésére bocsátanak, amelyek egy-egy vezető egészségügyi szakemberek, tudományos vizsgálódásaihoz kellene, s ha személyi változásra kerül sor, legtöbbször feleslegessé válnak.

a népi ellenőrök a vizsgálat tapasztalatai alapján javasolták a fővárosi tanács egészségügyi osztályának, hogy szigorítsa meg, körültekintéssel járjon el a műszerigények elbírálásánál. gondoskodják arról, hogy pontosan vezessék az intézetek műszernyilvántartását és a társadalmi tulajdon védelmét is rendszeresen ellenőrizzék. végül pedig: úgy szervezzék meg a heverő készletek bejelentését, hogy a kallódó műszereket, készülékeket is felhasználhassák a kórházak, rendelők ellátásának javítására. /mti/

8.30/- szb

-6-

bb 9. új magyar műszer a molekulaszűrés mérésekre

1 kf/kf szb vg

1965. június 8.

a chinoin gyógyszergyár kutatóinak és a fővárosi finom-mechanikai vállalat szakembereinek két éves közös munkája nyomán jött létre egy új magyar találmány, az elektro-termo-ozmóméter. elsősorban a gyógyszergyártásban és általában minden vegyüzemben fontos, hogy ismert, vagy ismeretlen anyagok molekulaszűrését - különösen a hőmérséklet függvényében - gyorsan meg tudják határozni. az ilyen vizsgálatok, molekulaszűrés mérések az eddigi módszerekkel több napot is igénybevetnek, az új műszer 4-5 órára rövidíti ezt az időt. a szakemberek szerint hasonló műszert csak amerikában készítenek, a magyar gyártmány azonban még annál is sokoldalubb, mert például nemcsak a mikro-, hanem a makromolekuláris anyagok mérésére is alkalmas.

a vállalat még az idén megkezdte az új műszer gyártását. külföldről már most nagy érdeklődés mutatkozik iránta, ezért jövőre exportjára is sok kerülhet. /mti/

..-

bb 12. gépbemutató és erdőgépesítési állandó kiállítás gödöllőn

1 cs/tr szb ká

1965. június 8.

a gödöllői állami erdőgazdaságban az országos erdőszeti főigazgatóság műszaki fejlesztési osztálya, illetve az erdőszeti tudományos intézet bemutatta a pg-50-es lánctalpas talajforgató-éke átalakított példányát. ez az eketípus eddig rendkívül nehéz volt, gyakran tört, vagy elakadt, még az sz-100-as traktorok sem bírták vontatni.

a 800 kilóval könnyebb, átalakított géptípus a homokos és kötött talajokon egyaránt 60-70 centiméter mélyen szánt. az új forgatóéke-típus műszaki dokumentációit minden erdőgazdaságnak megküldték, s hamarosan hozzáfognak a készletükben levő 32 „tulsúlyos”, régi pg-50-es átalakításához.

a bemutatóval egyidőben a gödöllői arborétumban erdőművelési és fakitermelési állandó gépkiállítás nyílt egyelőre a szabad ég alatt mutatnak be 110-féle erdőművelési és fakitermelési gépet, gépi eszközt, nemcsak a hazai gyártású, hanem a külföldön gyártott típusok mintapéldányait is. a kiállítás erdőszeti gépmuzeumra emlékeztető gyűjteményét az őszi és téli hónapokra színekben helyezik majd el. /mti/

..-

8.35/a 9-PA

- 7 -

bb. 11. az ország legolcsóbban és leggyorsabban felépített erőműve az oroszlányi

i/szf/gk/a/vg

1965. június 8.

a nehézipari minisztérium a beruházások utólagos gazdasági-műszaki ellenőrzése során nemrég felülvizsgálta, elérte-e célját, népgazdaságilag hasznosnak bizonyult-e a 200 megawattos oroszlányi hőerőmű felépítése.

az oroszlányi barnaszén-terület kibővülése, készletnövekedése mindenképpen indokoltá tette erőmű telepítését ezen a területen. a cél az volt, hogy a lehető leggazdaságosabban építsenek korszerű erőművet. ennek megfelelően az erőterv újszerű, megoldásokkal dolgozta ki a terveket. itt tették az első lépést a szabadtéri telepítés felé: a kazánokat fél szabadtéri kivitelben tervezték, ami lényegesen csökkentette az építési költségeket és kisebb építési kapacitást igényelt. itt vezették be nálunk első ízben a gépek blokkszerelési rendszerét, a generátorok hidrogénhűtését, újdonság volt továbbá hogy két 100 megawattos üzemegység irányítását közös vezérlőterembe vonták össze, a négy kazán füstgázának elvezetése pedig egyetlen 120 méter magas vasbeton kéményt állítottak.

az ndk gyártmányú kazánok elsalakosodás miatti átépítése, a ganz-gyárban készült első hazai hidrogénhűtéses generátorok kezdeti üzemzavarai és más kisebb hibák eleinte kedvezőtlenül hatottak az új erőmű műszaki mutatóira, de a bajok kiküszöbölése után a mutatók nyomban jobbak lettek a tervezettnél. a munka ügyes megszervezésével, tervezői egyszerűsítésekkel, ujitásokkal, a beruházási eszközök koncentrálásával a kivitelezési költségek is kedvezően alakultak és a több mint másfélmilliárd forintos beruházási előirányzatból sikerült több mint 300 millió forintot megtakarítani. ennek eredményeként az oroszlányi hőerőmű - költségeit arányosítva a többi erőművével - az ország legolcsóbban épült erőműve. a megszokottnál jóval rövidebb idő alatt épült fel. a beruházás megindulásától az utolsó gépegység üzembehelyezéséig négy év és hét hónap telt el. a négy 50 megawattos gépegységből álló tiszapalkonyai erőmű építése az első kapavágástól a negyedik gépegység indulásáig még öt évet és három hónapot vett igénybe.

az erőmű a tervezettnél olcsóbban termeli az energiát. 3,97 fő állít elő egy megawatt villamosenergiát. ez nemzetközi viszonylatban még mindig sok, de a hazai villamosenergia iparban haladást jelent. az üzemelés eddigi két és fél éve alatt az önköltség is kisebb volt a tervezettnél./mti/

8.45/- szb 9-PA

-8-

ka

bb 10. átalakítják a cementipar karbantartó szervezetét

i sb/tm szb vg

1965. június 8.

a cement- és mészipar gyáraiban a dolgozóknak majdnem egyharmada karbantartási és gépjavítási munkát végez. nagy gondot jelent, hogy a karbantartók foglalkoztatása nem egyenletes. a téli nagyjavítás idején rendkívül sok a munka, az év többi részében pedig a dolgozók foglalkoztatása okoz nehézséget. ezért a cementipari országos vállalat munkanap-fényképezéssel, veszteségidő-méréssel, részletes vizsgálatot végzett a munkaidő kihasználásáról és tanulmányt készített az iparág karbantartó szervezetének átalakítására.

a tanulmány irányelvei szerint az a cél, hogy az egyenletes munkaelosztás érdekében a gyárakban csak annyi karbantartó munkás maradjon, amennyi az egyszerűbb, kisebb javítások elvégzéséhez szükséges. a bonyolult, és a nagy feladatot jelentő nagyjavítást viszont jól felszerelt, központosított iparági gépjavító üzemnek kell megoldani. szükség esetén segítséget kell kérni az ém építőgépjavító és gépgyártó vállalatától is. a tanulmány alapján megtették az első intézkedéseket, s a legutóbbi nagyjavításokban már részt vett a nemrégiben felállított központi cementipari gépjavító és az építőgépjavító üzem is. így az iparág gyárai eddig 209 dolgozóval csökkenthették a helyi tmk-üzemek munkásainak számát.

a tatabányai cementgyár már nemcsak a karbantartó, hanem a termelő részlegeknél is jelentős eredményeket ért el a munkaidő kihasználásában. többek között munkaköröket vontak össze és a gyáron belüli körforgalom kialakításával egyszerűsítették az anyagmozgatást. ezen kívül a mészégetők három helyett négy körkemence-rostély kezelését vállalták. ezekkel az intézkedésekkel 41 dolgozó munkáját takarították meg, s a cementgyártástanál 4, a mésztermelésben pedig 4,9 százalékkal növelték az egy munkásra eső termelékenységet./mti/

--

8.55/a 9I PA

- 9 -

ka

bb. 13. partrendezés a balatonnál

vid/lk/e ki

1965. június 8.

a balaton keleti és déli partjának forgalmas helyein a vízzel elöntött területek visszahódításával növelik a szárazföldi partszakaszt. a partrendezési munka a korábbi években balatonkenese és füzfő között a vasutvonalnak a tó medrében való felépítésével kezdődött el. azóta balatonakarattya partjainál hódítottak vissza nagyobb területet. balatonakarattyan a magas partfal és a víz között rendkívül kicsinek bizonyult a szárazföldi terület, ezért a camping bővítéséhez, a sétányok kialakításához iszappal, homokkal töltötték fel a keleti öböl egy részét. a balatonnak ezen a szakaszán hozzák létre az első lidósávot. az idén nagyobb szabású partrendezési munkák kezdődtek zamárdinál, ahol már elkészült a 420 méteres partfal. a kőtám és a régi természetes part között átlagban száz méter széles területszakasszal bővítették a már korábban épült nagyforgalmu campinget. /mti/

bb. 14. megkezdték a kiskunhalasi sóstó környékének rendezését

vid/j/e fm

1965. június 8.

a kiskunhalasi városi tanács határozatot hozott a sóstó fejlesztésére. a várostól mintegy öt kilométerre levő gyógyvizű tó valamikor kedvenc fürdőhelye volt a környékbelieknek. a második világháború éveiben elhanyagolták, benőtte a nád, majd közvetlen környékét művelés alá fogták. a kihasználatlanul levő kis tavat a madárvilág „birtokolja”, rendezésére csak most kerülhet sor, mivel az egyébként strandfürdővel rendelkező kiskunsági városban eddig más, fontosabb létesítményekre kellett a pénz. a tó többéves fejlesztési programjának végrehajtása elkezdődött. a meder és környéke is valósággal „restaurálásra”, szorul. a part mentén 150 holdas parkerdőt ültetnek. mintegy 40 holdon már diszlik a fiatal erdő. másik partjára szabadtéri néprajzi muzeumot terveznek. a fürdőzésre és csónakázásra alkalmas vízterületről kiirtják a nádat. a soltvadkerti petőfi-tó, a dunapataji szelidi-tó, valamint a kunfehértó melletti fehér-tó után ez lesz a kiskunság negyedik olyan tava, amely - nem is olyan sokára - kellemes környezettel fogadja majd a kirándulókat. /mti/

9.35/a

W

- 10 -

bb. 15. megkezdték a vámosatyai vár feltárását

vid/tné/e fm

1965. június 8.

csak kevesen tudják, hogy a középkorban vámosatyán is vár állott. helyét ma már benőtte a bozót, s földalatti helyiségeiben évszázadokon át rókok tanyáztak. a múlt évben figyeltek fel rá a régészek, s a falmaradványok mellett kutat találtak. közben megjelentek az illetéktelen „kincskeresők”, is. ilyen előzmények után ez év májusában megkezdték a vár feltárását. a munkának még csak egy részét végezték el, máris érdekes kép bontakozik ki a régészek előtt. a kör alakú kutat körülbelül öt méter mélységben tisztították ki. amikor a környékét is kibontották, kiderült, hogy a kut egy 3.6x6.7 méteres nagyságú szoba sarkában van. a kőfal vastagsága 1.4 méter. a feltárt falak magassága a földszinttől számítva körülbelül 8-9 méter lehet. a nyugati falon láthatók a lőréses is. a későbbi ásatások során nagyméretű téglából kirakott boltozatra bukkantak, amelyből egy-két méter széles, ugyancsak bolthajtásos nyílás tűnt elő. minden bizonynyal ott lehetett az átjárás a szomszédos helyiségbe. a tűz nyomait viselő törmelékek között vasszeg, színes kályhacsempe és tetőcserép-töredékek, építőanyagul szolgáló terméskövek láttak napvilágot. /mti/

bb. 16. konzervzáró automata gépek készülnek győrről

vid/lk/e ki

1965. június 8.

évek óta gyárt, főleg exportra, konzervgyári berendezéseket a győri kisalföldi gépgyár. legutóbb borsófeldolgozó gépsorokat szállított a szovjetunióknak. ebben a hónapban 30 nagyteljesítményű, torzsafuróval kombinált, káposzta-szeletelőgép is elkészült. az idei új gyártmányok a konzervdobozzáró automata, valamint az üveg záró félautomata. az utóbbi lemezfedéllel zárja le a konzerves üvegeket. összesen száz ilyen gép készül. még fejlettebb típus a dobozzáró automata, amely peremezéssel erősíti a tetőt a fémdobozra. a négyfejes gép egyszerre négy dobozt peremez, percenként kétszáznegyven konzervdobozt zár le légmentesen. a 150 000 forint értékű automata gépből az idén nyolcat készítenek exportra. /mti/

9.40/e

W

- 11 -

bb. 17. a vevő találmánya a boltban - több háztáji szerszámot hoznak forgalomba a földművesszövetkezetek

1 kz/e ká

1965. június 8.

egyed háztáji szerszámok az utóbbi években hiánycikknek számítottak, a kereskedelem sem minőségileg, sem mennyiségileg nem bírta ezekben kielégíteni a keresletet. a szövetkezeti kereskedelem - részben külföldi kapcsolatait hasznosítva - az idén már lényegesen több háztáji szerszámot hoz forgalomba. évek óta sok panasz hangzott el például a metszőollók és a szemzőkések minőségére: roncsolták az alanyokat, a fák, illetve a szőlővesszők szövét. a szövetkezeti kereskedelem e panaszok orvoslására kitűnő minőségű metszőollókat és szemzőkéseket vásárolt külföldön. az import szerszámok nagyobb része már a kora tavasszal az üzletekbe került, az utolsó tételket pedig ezekben a napokban osztották szét. a házikertekben, háztáji gazdaságokban nélkülözhetetlen, de ugyancsak évek óta hiánycikknek számító kézi porozókészülékek árusítása is megkezdődik. az idén mintegy 5 000 darab kerül forgalomba. ismét fejlődésnek indult libatenyésztésünk egyik legnagyobb gondját, a hizlalást könnyítik meg egy teljesen korszerű, minden eddigi hasonló készítménynél jobb libatömő „gép”, forgalomba hozatalával. a kéziporozóhoz hasonlóan ebből is már az idén többzet kapnak az üzletek. az új libatömő „gép”, külön érdekessége, hogy tulajdonképpen egyik libatenyésztő vásárló találmánya. a kisebb teljesítményű műanyagból a kereskedelem még mindig nem bírja fedezni az igényeket, de pótlásról gondoskodtak: a háztáji baromfitenyésztésekben is jól kihasználható hőszugárzókból elegendő van az üzletekben. az idén már nem lesz hiány négyágu villából, kaszából, sarlóból, kaszanyélből és kaszaköböl sem. házi permetezőből sajnos még az idén sem lesz elegendő. az egyéb háztáji gazdaságokban használatos kisgépekből és szerszámokból viszont általában ki tudják elégíteni az igényeket. /mti/

...-

bb. 22. fóliás zöldségtermesztés a vasi háztáji gazdaságokban

vid/ká/tr/e cz

1965. június 8

vas megyében a földművesszövetkezetek kezdeményezésére 27 község háztáji gazdaságaiban megkezdtek a műanyagfóliás zöldségtermesztést. a fóliák alatt paprikát, paradicsomot, uborkát, salátát, csemegehagymát, s egyéb zöldségfélét termelnek a helyi lakosság ellátására. a fóliákat a földművesszövetkezetek ingyen bocsátják a termelők rendelkezésére. /mti/

...-

9.50/a

- 12 -

bb. 18. munkásmozgalmi emlék került elő szekszárdon

vid/j/e fm

1965. június 8.

szekszárdon, a megyei pártbizottság archívumában az iratok rendezése során a paksi kommunisták illegális tevékenységének dokumentumaira bukkantak. előkerült a budapesti volt királyi ügyészségnek 1933-ban keltezett vádirata 13 paksi munkás ellen. a vádirat szerint 1932. nyarán kezdődött a tiltott kommunista szervezkedés a duna-menti községben.

a kommunista érzelmi csoport tagjai titkos összejöveteleket tartottak, kapcsolatuk volt a kalocsai illegális kommunistákkal, akikkel rejtjeles levelezést folytattak. illegális sajtóterméket, röplapokat is terjesztettek.

az előkerült adatok alapján a megyei pártbizottság archívuma kideríti az illegális paksi szervezkedés részletesebb történetét. /mti/

...-

bb. 20. az idén kétezer fölé emelkedik a győri iparitanuló város növendékeinek száma

vid/tné/e ki

1965. június 8.

a győri 400-as iparitanuló intézetben, az ugynevezett tanulóvárosban, néhány szakma kivételével betelt a jelentkezési létszám. összesen 746 elsőéves fiatal kezdi el a tanulást 21 szakmában. az iskola növendékeinek száma az idén először emelkedik kétezer fölé, bár az elmúlt években is mindenkor meghaladta az 1900-at. a legtöbben ezuttal is autószerelőnek szerettek volna jelentkezni. erre a szakra most már csak 15 hely áll rendelkezésre, kizárólag érettségizettek számára. sokan választották a lakatos és a mezőgazdasági gépszerelő szakmát. lakatossá az intézetben megnyitott szakközépiskolai osztályokban is képeznek hatvan fiatal. esztergályosokat, marósokat állandóan keresnek a győri ipari üzemek. harminc hely van még üresen ezeknél a szakmáknál. akad viszont olyan szakma is a 21 közül, amelyeknél minimális a szükséglet. mintakészítőből például mindössze egyet vesz fel az öntődei vállalat győri gyártelepe. a mérlegkészítő mesterséget is csak egy tanuló sajátítja el.

a végzős növendékek vizsgái június közepén kezdődnek. az idén 650 fiatal szerzi meg a szakmunkás bizonyítványt a győri iparitanuló városban. /mti/

...-

9.55/a

- 13 -

bb. 19. helyreállítják és korszerűsítik a sárospataki vártemplom orgonáját

vid/j/e fm

1965. június 8.

sárospatakon az 1490-es években épült háromhajós vártemplomban az egy év óta tartó ásatások során nemcsak gazdag régészeti leleteket, hanem értékes műkincset is találtak. ez pedig a templom orgonája, amelyet 1780-ban állítottak fel. a hangszer két soros billentyűzetén 18 hangszint lehet megszólaltatni és érdekessége, hogy sípjai ónból készültek. a szakértők szerint a sárospatakihoz hasonló orgonán komponálta műveit j.s.bach. a műemlékhangszert a borsod megyei tanács helyreállíttatja. az átépítés után az orgona 36 regiszteres lesz és azzal a helyreállított góttikus templomban a következő években számos hangversenyt rendeznek. ezek megtartására hazai és külföldi művészeket hívnak majd patakra. /mti/

bb. 21. a kgst hat szekciójában tevékenykednek a diósgyőri gépgyár szakemberei

vid/lk/e ki

1965. június 8.

a diósgyőri gépgyár szakemberei ma már a kgst hat különböző, gépgyártással foglalkozó szekciójában, s ezek egy sor munkacsoportjában tevékenykednek több gépfajta gazdaságosabb gyártásának, célszerűbb előállítási módjának előkészítésén. az illetékes szervek döntése alapján eddig két gyártmánycsaládot, a világpiacra is nagy keresletnek örvendő kábelgépek, továbbá a nehézipar fejlesztésében fontos szerepet betöltő kohászati berendezések gyártását szakosították a diósgyőri gépgyárra. ez egyben azt is jelenti, hogy az ezekre a gyártmányokra vonatkozó műszaki dokumentációt a tagországok a gyár rendelkezésére bocsátják. a diósgyőri gyár így kapott adatokat például a szovjet ipartól a kábelgépcs család egyik tagjának, az ugynevezett zománczó gépeknek, a huzalokat szigetelő bevonattal ellátó berendezéseknek jobb gyártási lehetőségéhez. a szovjet műszaki eljárások, valamint a helyi szakemberek megoldásainak felhasználásával ez a fontos gyártmány ma már a korábbinál lényegesen termelékenyebben, a világpiaci igényeknek megfelelőbb kivitelben készül a gyárban. a diósgyőri gépgyár a villamos meghajtású, emelővillás targonca sorozatgyártásához adott megfelelő, kimerítő műszaki ismertetést a bolgár iparnak. /mti/

10.00/a

- 14 -

ME

bb. 23. készülnek a szegedi szabadtéri játékok díszletei

vid/tné/e fm

1965. június 8.

a szegedi „színházi gyár városban”, a fogadalmi templom körül kialakított műhelyekben megkezdték a szabadtéri játékok díszleteinek készítését. egyelőre az asztalos és a vasmunkások álltak munkába. őket követik majd a festők, a varrók és még tucatnyi más szakma dolgozója. a teljes üzemben mintegy 230 műszaki dolgozik majd az előadások sikeréért. a kisebb gyár létszámával vetekedő gárda négy előadáshoz, a bankánhoz, a turandothoz, az ember tragédiájához és a west side story-hoz összesen 10 000 négyzetméter felületű díszletet állít össze. többek között 80 köbméter faanyagot, 1500 folyóméternyi vascsövet dolgoznak fel. a 6 000 négyzetméternyi vászon festéséhez a tervek szerint 25 mázsányi festéket használnak fel. tíz mázsa enyvet, 8 mázsa szőget és sok műanyagot is beépítenek a díszletezők. az ember tragédiájában 700 négyzetméteres, tüllszerű, áttetsző hálóval borítják majd be a hátterül szolgáló fogadalmi templom homlokzatát.

a különböző díszletekhez 180 részletes tervrajz készült. ezek szerint sok habszivacsból, pvc-ből, fából készült szobor díszíti majd a színpadot a különböző jelenetekben. az ember tragédiájában, „a tudás és az örök élet fája”, szinte a nézők szeme előtt nő több mint öt méteresre. különleges technikai megoldások teszik lehetővé például a „boszorkányok”, levegőbe emelkedését. léggömb segítségével a föld szelleme is lebegve jelenik majd meg. nagy gonddal készülnek az 5-6 méter magas tornyok, hogy a statiszták seregét elbirják. e nehéz elemek egy részét a gyors színpadváltozás érdekében kerekekre szerelik, hogy könnyebben mozgathassák. hasonló nagy gonddal dolgoznak a 9 méteres pagodaszerű építményeken, a hatalmas kapukon, a turandot hármas színpadsíkján, s a többi hatalmas látványos díszletcsodán is. /mti/

bb. 24. újabb óvoda nagykanizsán

vid/j/e fm

1965. június 8.

nagykanizsa épülő városrészében - a modern gimnázium után - elkészült egy 40 férőhelyes óvoda is. az épületet a napokban adták át rendeltetésének. /mti/

10.05/e

- 15 -

ME

bb. 25. szenet is fejtenek a vasércbányászok rudabányán

vid/tné/e ki

1965. június 8.

rudabányán 60-70 méter vastag földtakaró alatt mintegy 4 millió tonna ugynevezett pátvasércet találtak a kutatók. ennek gazdaságos kitermelésére külszíni bányát nyitottak, amelyben januárban kezdték meg az üzemszerű munkát. az új, napfényes bányára érdekessége, hogy abban nemcsak vasércet, hanem fásbarna kőszenet is fejtenek. a földletakarási munkák során ugyanis 20-30 méter mélységben pannonkori széntelepre bukkantak. a vasérc-törmzseket takaró két vékony széntelep az eddig ismert borsodi szenek közül a legfiatalabb. a lignitvagyon 60 000 tonnára becsülük, fűtőértéke meghaladja az 1900 kalóriát. április óta naponta átlag száz tonna szenet termelnek és raknak vagonokba. a tervek szerint az év végéig több mint 15 000 tonna lignitet adnak át a kereskedelemnek. /mti/

bb. 26. 300 000 forint primőrparadicsomért

vid/ká/tr/e cz

1965. június 8.

ötven mázsa paradicsomot szedtek le és szállítottak hazai és külföldi piacokra a hajduszoboszlói kossuth termelészövetkezet hajtatókertetéből. a következő hetekben további 50 mázsa paradicsomot indítanak utnak hajduszoboszlóról. a szövetkezetnek eddig 300 000 forint bevétele volt primőr paradicsomból. /mti/

bb. 27. kaszás „kemping,, a hortobágyon

vid/ká/tr/e cz

1965. június 8.

a hortobágyi állami gazdaságban több mint 600-an vállaltak részes kaszálást a környékbeli községek lakói közül. a borsósi, árkusi, szászteleki legelőket és réteket azonban nehéz megközelíteni, némelyik 10-15 kilométerre esik a központtól. a kaszások ezért a helyszínen ütöttek tanyát, sátrat vertek a pusztán, ott laknak, főznek. derékig érő fűvet vágnak rendekre, kora hajnaltól késő estig suhog a kasza. /mti/

10.10/e

Mc

16
- ■ -

bb. 28. megkezdődött a borsószezon a kecskeméti konzervgyárban

vid/lk/e ki

1965. június 8.

a kecskeméti konzervgyárban kedden megkezdődött a zöldborsószezon. a környező nagyüzemi gazdaságokból folyamatosan érkeznek a gyárba a borsószállítmányok. a borsó nagy része hüvelyesen érkezik a telepre, s itt kerül fejtésre. /mti/

bb. 29. szállítási nehézségeket okozott a bányákban a sok eső

i szf/gk/e vg

1965. június 8.

a zivataros időjárás sok zavart okozott a bányák munkájában. különösen megsínylették a rengeteg esőt a külszíni bányák, ahol a nagymennyiségű csapadék elárasztotta a munkahelyeken, a szén-szállító pályákat és hosszabb-rövidebb ideig akadályozta vagy lassította a termelést. az ország legnagyobb külszíni szénbányájában, a mátraaljai szénbányászati tröszt ecsédi külfejtésében a múlt hét végi zivatar vízzel, iszappal öntötte el a szállítószalag egyik hosszabb szakaszát és a szénszállítás teljesen megbénult. a szalag kiszabadítása az iszap alól napokat vesz igénybe. hasonló bajokat idézett elő a nagy esők okozta áradás a tatabányai, az oroszlányi és a nógrádi külfejtésekben. az áradások következtében a külszíni bányák 7500-8000 tonnás napi termelése a múlt hét végén és a hét elején 3400-3500-ra csökkent. a felgyülemlett vizek kiszivattyúzása, elvezetése a munkahelyekről, a szállítópályákról állandóan tart és ha az idő javul, előreláthatólag pár napon belül ismét zavartalaná válik a termelés.

a mélyművelésű bányák külszíni szállítószalagjai is több ízben álltak az elmúlt napokban, mert a viharos esőzés ezeket is vízzel, iszappal borította be. a drótkötélpályák üzemeltetését sok helyen szintén megbénította a vihar. különösen a dorogi szénbányászati trösztnél okoztak jelentős termeléskiesést a szállítási nehézségek, de valamennyi trösztöt visszavetette munkájában kisebb-nagyobb mértékben a sok eső.

ez azonban nem veszélyezteti a félévi széntermelési terv teljesítését, mert a trösztök eddigi többletermelése egyelőre fedezi az esőzések okozta termeléskiesést. /mti/

11.50/a

Mc

- 17 -

bb. 30. értékes gépek érkeztek a wilhelm pieck járműipari művekbe

vid/lk/e ki

1965. június 8.

értékes szerszámgepeket kapott a budapesti nemzetközi vásárról a wilhelm pieck járműipari művek. a közúti járműgyár számára megvásároltak két svájci másoló esztergát, egy nyugatnémet fogazógépet és egy japán frontesztergát.

a gf-jelű schaffhauseni esztergákkal az autó 1. gyár-egységben kedden megkezdtek a termelőmunkát. az egyiken az teherautó és autóbusz futóműhöz, a hátsó hidhoz a féltengelyeket gyártják. a gép a behelyezett nyersanyagból minden kézi beavatkozás nélkül teljesen elkészíti a munkadarabot. óránként három féltengelyt munkál meg. a másik eszterga a differenciál műhöz szükséges tányérkereket munkálja meg programvezérléssel.

az új, korszerű gépek egyelőre tartalékalkatrészeket készítenek, hogy az e téren mutatkozó hiányon enyhítsenek, majd hozzájárulnak ahhoz, hogy az új típusú tiztonnás futóművet a jövő évtől nagy sorozatban gyárthassák. /mti/

bb. 31. a magyar újságírók országos szövetségének tisztújító küldöttközgyűlése

hné/e cz

1965. június 8.

a magyar újságírók szövetsége június 19-én, szombaton, és 20-án, vasárnap tartja tisztújító küldöttközgyűlését az építők rózsza ferenc kulturházában. tárgysorozat: 1./ elnöki megnyitó; 2./ a választmány beszámolója a muosz tevékenységéről; 3./ az ellenőrző bizottság jelentése; 4./ javaslat a muosz alapszabályzatának módosítására; 5./ hozzászólások, vita; 6./ zárszó; 7./ az új vezetőség megválasztása. /mti/

11.57/e

- 18 -

bb. 32. mivel töltik szabadidejüket a dolgozók?

vid/lk/e ki

1965. június 8.

az esztergomi marógépgyárban érdekes kiállításon szemléltették, mivel töltik a dolgozók szabadidejüket. a vadászok trófeákat, kitömött madarakat, a vízisportolók saját készítésű szerszámaikat mutatták be. szép anyaggal szerepelt az amatőr-fotósok népes csoportja is. az mhs helyi rádióklubjának tagjai ellenőrző lapokkal bizonyították, hogy szinte a világ minden tájával kapcsolatban vannak. nagy lászló technikus remekbeszabott kis szobraival, kuncz györgy asztalos festményeivel szerepelt. nagy iván áruforgalmi osztályvezető, aki az ország egyik legnagyobb gyufacímke gyűjtője, több tizezres gyűjteményéből állított ki. a kiállítás nagy sikert aratott, ezért elhatározták, hogy újabb hasonló kiállításokat rendeznek. /mti/

bb. 33. huszonöt zöldborsócséplőgép exportra határidő előtt

vid/lk/e ki

1965. június 8.

a miskolci mezőgazdasági gépjavító vállalat, jóllehet már nem tartozik profiljába, az exportérdekekre tekintettel vállalta, hogy június végéig 25 zöldborsócséplőgépet készít. a dolgozók a vállalatnak becsülettel eleget tettek, a gépek határidő előtt elkészültek. nagyobb részüket már korábban, még a borsószezon kezdete előtt kiszállították, a napokban pedig az utolsó öt darabot is utnak indították. a gépek Lengyelországba, csehszlovákiába, illetve a szovjetunióba kerülnek. /mti/

bb. 34. időjárásjelentés

tr/e

1965. június 8

a meteorológiai intézet jelenté 1965. június 8-án, kedden délután:

újabb zivatarok.

a nyugat-európa, valamint a volga és a don alsó folyásának térsége felett elhelyezkedő ciklonok hatására szárazföldünk nagy részén továbbra is változékony, elsősorban nyugat-, délnyugat- és közép-európában az évszakhoz képest hűvös, sokfelé szeles, csapadékos az időjárás. a két ciklon között a balkán félszigeten, a kárpát medencén és lengyelországon keresztül gyenge, magasnyomású gerinc húzódik, s így e területeken átmenetileg csendesebb az idő, kevesebb a felhő.

/folyt.köv./
12.55/e

- 19 -

bb. 30. értékes gépek érkeztek a wilhelm pieck járműipari művekbe

vid/lk/e ki

1965. június 8.

értékes szerszámgepeket kapott a budapesti nemzetközi vásárról a wilhelm pieck járműipari művek. a közúti járműgyár számára megvásároltak két svájci másoló esztergát, egy nyugatnémet fogazógépet és egy japán frontesztergát.

a gf-jelű schaffhauseni esztergákkal az autó 1. gyár-egységben kedden megkezdték a termelőmunkát. az egyiket az teherautó és autóbusz futóműhöz, a hátsó hidhoz a féltengelyeket gyártják. a gép a behelyezett nyersanyagból minden kézi beavatkozás nélkül teljesen elkészíti a munkadarabot. óránként három féltengelyt munkál meg. a másik eszterga a differenciál műhöz szükséges tányérkerekeket munkálja meg programvezérléssel.

az új, korszerű gépek egyelőre tartalékalkatrészeket készítenek, hogy az e téren mutatkozó hiányn enyhítsenek, majd hozzájárulnak ahhoz, hogy az új típusú tiztonnás futóművet a jövő évtől nagy sorozatban gyárthassák. /mti/

bb. 31. a magyar újságírók országos szövetségének tisztújító küldöttközgyűlése

hné/e cz

1965. június 8.

a magyar újságírók szövetsége június 19-én, szombaton, és 20-án, vasárnap tartja tisztújító küldöttközgyűlését az építők rózsza ferenc kulturházában. tárgysorozat: 1./ elnöki megnyitó; 2./ a választmány beszámolója a muosz tevékenységéről; 3./ az ellenőrző bizottság jelentése; 4./ javaslat a muosz alapszabályzatának módosítására; 5./ hozzászólások, vita; 6./ zárszó; 7./ az új vezetőség megválasztása. /mti/

11.57/e

- 18 -

bb. 32. mivel töltik szabadidejüket a dolgozók?

vid/lk/e ki

1965. június 8.

az esztergomi marógépgyárban érdekes kiállításon szemléltették, mivel töltik a dolgozók szabadidejüket. a vadászok trófeákat, kitömött madarakat, a vízisportolók saját készítésű szerszámaikat mutatták be. szép anyaggal szerepelt az amatőr-fotósok népes csoportja is. az mhs helyi rádióklubjának tagjai ellenőrző lapokkal bizonyították, hogy szinte a világ minden tájával kapcsolatban vannak. nagy lászló technikus remekbeszabott kis szobraival, kuncz györgy asztalos festményeivel szerepelt. nagy iván áruforgalmi osztályvezető, aki az ország egyik legnagyobb gyufacímke gyűjtője, több tizezres gyűjteményéből állított ki. a kiállítás nagy sikert aratott, ezért elhatározták, hogy újabb hasonló kiállításokat rendeznek. /mti/

bb. 33. huszonöt zöldborsócséplőgép exportra határidő előtt

vid/lk/e ki

1965. június 8.

a miskolci mezőgazdasági gépjavító vállalat, jóllehet már nem tartozik profiljába, az exportérdekekre tekintettel vállalta, hogy június végéig 25 zöldborsócséplőgépet készít. a dolgozók a vállalatnak becsülettel eleget tettek, a gépek határidő előtt elkészültek. nagyobb részüket már korábban, még a borsó-szezon kezdete előtt kiszállították, a napokban pedig az utolsó öt darabot is utnak indították. a gépek Lengyelországba, cseh-szlovákiába, illetve a szovjetunióba kerülnek. /mti/

bb. 34. időjárásjelentés

tr/e

1965. június 8

a meteorológiai intézet jelenté 1965. június 8-án, kedden délben:

újabb zivatarok.

a nyugat-európa, valamint a volga és a don alsó folyásának térsége felett elhelyezkedő ciklonok hatására szárazföldünk nagy részén továbbra is változékony, elsősorban nyugat-, délnyugat- és közép-európában az évszakhoz képest hűvös, sokfelé szeles, csapadékos az időjárás. a két ciklon között a balkán félszigeten, a kárpát medencén és lengyelországon keresztül gyenge, magasnyomású gerinc húzódik, s így e területeken átmenetileg csendesebb az idő, kevesebb a felhő.

/folyt.köv./

12.55/e

- 19 -

bb. 34. /időjárás...folyt./e

hazánk felett tegnap változó mennyiségű felhőzet volt, az északkeleti országrészben a reggeli és a délelőtti órákban még esett az eső, a dunántúlon és a duna-tisza közén néhány helyen a délutáni órákban átfutó esők, záporok voltak, sőt marcaliban gyenge zivatar is észleltek. a nyugati határvidéken és az északkeleti megyékben nyíregyháza környékének kivételével - ahol csak az esti órákban szakadt fel a felhőzet - 2-6, az ország többi részén 7-13 órán át sütött a nap, a hőmérséklet napközben északkeleten 16-19, máshol 20-24 fokra emelkedett, az éjszaka folyamán 9-14 fokra süllyedt.

ma délelőtt változó mennyiségű felhőzet mellett 10 órakor általában 19-22, szegeden és békéscsabán 23 fokos hőmérsékleteket mértek.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18,2 fok volt, a sokévi átlagnál 1 fokkal alacsonyabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú, a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 19,4 fok.

várható időjárás szerda estig: nyugat felől megnövekvő felhőzet, elsősorban a dunántúlon újabb esők, zivatarok, mérsékelt, nyugaton élénk, helyenként átmenetileg erős déli, délnyugati szél, a nappali felmelegedés a dunántúlon kissé csökken, várható legacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap nyugaton 17-20, keleten 21-24 fok között.

a duna vizállása budapestnél 732 centiméter. /mti/

...-

bb. 37. ötvenkét új szovjet kombájn érkezett a hajduságba

vid/ká/tr/e cz

1965. június 8.

az aratás megkezdése előtt 52 szk 4-es szovjet gyártmányú kombájn érkezett a hajduságba, a gépek felét a gépállomások kapták, a többit a termelőszövetkezetek vásárolták meg, a nagyszérien bevált kombájnok már kinn vannak a gazdaságokban, ahol elkészítették menetiránytervüket. /mti/

...-

14.45/e

- 20 -

bb. 35. szerda reggelre a Lenin köruton a marx-tér és a november 7. tér között befejeződik a sincsero

1 hbj/ta/s vg

1965. június 8.

a fővárosi ut- és vasutépítő vállalat dolgozói szerda reggelre a Lenin köruton a marx-tér és a november 7.-tér között befejezik a sincserét, a villamos pályát már korábban korszerűsítették, évekkel ezelőtt lefektették a beton hosszgerendát, most az utépítéssel egyidejűleg a megkopott sínek cseréjére került sor, a munka a vártnál is gyorsabban halad, szerda reggeltől már az új sínparókön közlekedhetnek a villamosok, éjszákanként sem lesz részleges forgalomkorlátozás, legfeljebb egy-két alkalommal, amikor beszabályozzák a síneket, az utépítéssel egyidejűleg a vágányzónákat is az eddigi kőkocka helyett aszfalt-burkolattal látják el.

a Lenin körut átépítésre kerülő szakaszán, a belváros felé eső nyomvonalon a betonozás befejezéshez közeledik, részlegesen már a hét végén megkezdődik az aszfaltozás, az utat érdesítő réteggel vonják be, ugyanugy, mint a szent istván körut uttestjét, az érdesítő réteg alkalmazása esetén néhány hétig a szokottnál nagyobb a zuzalék-pergés, amint azonban az apró kavicsok begyazódnak az aszfaltrétegbe, igen korszerű uton közlekedhetnek a járművek, az érdesítő réteggel ellátott utakon kevésbé csuszának az autók, az uttest nem tükrözi a lámpák fényét, tehát biztonságosabb a közlekedés.

a Lenin körut nyugati pályaudvar felé eső oldalán eddig nem sikerült lényegesen meggyorsítani az uttest átépítését, a közmléfektetésnél ugyanis azok a vállalatok dolgoznak, amelyek érdekeltek az árvíz elleni védekezésben, az egymást követő dunai árhullámok miatt sok szakmunkást és nagy munkagépeket a Lenin köruti munkákról a gátak védelmére kellett irányítani, ezért az utépítők valószínűleg július elején adhatják át a forgalomnak a Lenin körut nyugati pályaudvar felé eső szakaszát. /mti/

...-

bb. 36. harmincezer forint jutalom a legjobb termelőszövetkezeti sertésgondozóknak

vid/ká/tr/e cz

1965. június 8.

az állami biztosító vas megyei igazgatósága az elmúlt évben ugynevezett kármegelőző jutalmat tűzött ki a szövetkezeti állattenyésztők, állatgondozók számára, a tavalyi eredményeket a megyei és járási tanácsok mezőgazdasági osztályai és az állami biztosító szakemberei most értékelték, s a legjobb eredményt elért öt tsz sertéstenyésztőt megjutalmazták, az első helyre a dukai róza ferenc tsz sertéstenyésztői kerültek, akik tízezer forint jutalomban részesültek, a további helyezettek között huszezer forint jutalmat osztottak szét. /mti/

...-

14.55/e

- 21 -

bb. 38. aláírták a magyar-indiai 1965-67. évi kulturális munkatervet

t áe/tr/e sr

1965. június 8.

Dr. Posta Endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke és R. M. Hadzsarnavisz indiai művelődésügyi miniszter, kedden a KKI székházában aláírták a magyar népköztársaság és az indiai köztársaság 1965-67-es évi kulturális munkatervét. az ünnepélyes aláíráson megjelent dr. Szarka Károly külügyminiszterhelyettes, Kós Péter és Dr. Ustor Endre, a Külügyminisztérium főosztályvezetői, Dr. Pesta László, a KKI elnökhelyettese, a KKI vezető munkatársai, a tudományos és kulturális élet több képviselője. ott volt S. V. Patel, az indiai köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa.

A munkaterv a két ország közötti együttműködés konkrét formáit rögzíti az elkövetkező két évben. tovább erősödtek a kapcsolatok a tudományos és a kulturális élet több területén. mindkét ország elsősorban a szakemberek képzésével kívánja szolgálni a kölcsönös közeledést: egyetemi tanárok, kutatók, egyetemi hallgatók kölcsönös tanulmányutjait biztosítják olyan témakörökben, ami a tudományos érdekeiknek leginkább megfelel. Indiából érkező szakemberek elsősorban a műszaki tudományokban képezik itt magukat, s Indiában többek között magyar vizügyi szakembert fogadnak, aki segítséget nyújt az ottani feladatok megoldásához, továbbá a hindi nyelv tanulmányozásához adnak segítséget magyar fiataloknak. kölcsönösen kicserélik egymás között az építészeti, irodalmi, művészeti kiadványok gyűjteményét és kapcsolatot létesítenek a két ország legfelsőbb tudományos intézményei között. a kulturális élet területén kölcsönösen több kiállítást rendeznek. a magyar rádió és televízió, valamint az indiai rádió kulturális és sportműsorokat, zenei felvételeket cserélnek. /mti/

bb. 44. az első lakókocsis turista a debreceni campingben

vid/lk/e ki

1965. június 8.

A májusban megnyílt debreceni nagyerdei campingbe egyre több hazai és külföldi turista érkezik. hétfőn 120 vendég töltötte az éjszakát a táborban, köztük egy 30 tagú lengyel újságíró csoport, amely Romániába utazik. megjelent a debreceni campingben az első lakókocsis turista is - belgiumból. ausztriából péntekre várják az első nagyobb lakókocsi-karavánt. /mti/

15.15/-n

-22-

bb 39. a várhatóan esős nyár miatt előtérbe kerül a kétmenetes aratás - a nyári előkészületekről tanácskoztak miskolcon

vid/ká/tr/m

1965. június 8.

Miskolcon kedden az aratási előkészületekről tárgyaltak a járási tanácsok osztályvezetői, valamint a mezőgazdasággal foglalkozó elnökhelyettesek. dr. Schusztar Zoltán a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője ismertette a felkészülés tennivalóit. megállapította, hogy borsodban 237.000 holdról kell a gabonát betakarítani. az esős időjárás miatt a szár magasabb, a gabonák pedig gyomosabbak, mint máskor, így a szokottnál több kézi aratásra kell számítani.

felhívta a figyelmet a kétmenetes aratásra. a gépállomásokon mintegy 200, erre alkalmas gép van, amivel 40.000 holdon tudják a gabonát rendre vágni. ezzel szemben a termelőszövetkezetek eddig csak 8.000 holdra kötöttek szerződést. figyelembe véve a várható esős nyarat, nemcsak indokolt, de szükséges is, hogy a rendelkezésre álló kapacitást kihasználják. a tapasztalat ugyanis bebizonyította, hogy míg a keresztekben tartott gabona az esős időben kicsirázott, addig a magas tarlóra, rendre vágott gabona tíz napos esőzést is kibírt.

az értekezlet résztvevői részletesen megtárgyalták tájegysegénként, a helyi sajátosságok figyelembevételével teendő intézkedéseket. /mti/

...-

bb 41. szabolcsban is dolgoznak a szivattyúk

vid/ká/tr/m

1965. június 8.

az utóbbi napokban rendkívül sok eső hullott szabolcs-szatmár megyére, s az alacsony fekvésű, lápos földeken, a nyírségi völgykatlanokban megállt a víz. jelenleg 2500 holdat borít belvíz ezen a tájon. a felsőtiszavidéki vizügyi igazgatóság a rétközben és a nyírségi földeken kilenc szivattyutelepet állított munkába. a gépek segítségével naponta több mint 700.000 köbméter vizet „szippantanak le”, a vetésekről. egyidejűleg tisztítják a víz útját, az ereket, csatornákat. /mti/

...-

15,20/m

- 23 -

bb 40. Ultrarövid hullámu készülékek, mozgó műhelyek, raktárügye-
letek segítik az aratást szolnok megyében

vid/ká/tr/m

1965. június 8.

szolnok megye gépállomásai elkészítették a legnagyobb nyári munkának, a gabona betakarításának ütemtervét. a több mint 142.000 hold gabona betakarításához 414 kombájnt, 120 aratógépet és 110 rendvágót javítanak ki június 15-ig. a gépek megindulásakor üzembe helyezik az ultrarövid hullámu adókészülékeket, amelyek segítségével meggyorsul a gépek átcsoportosítása, a hibák kijavitása. a határban rendszeresen cirkálnak majd a mozgóműhelyek és két műszakban látják el a gépek javítását. a gépállomási raktárakban is állandó ügyeletet tartanak, hogy az előre beszerzett alkatrészekből bármikor szállíthassanak. az elmúlt években sok hiba volt a magyar gyártmányu kombájnok kaszameghajtó szerkezetével. a szolnoki gépállomáson tavaly átalakították a magyar kombájnok szerkezetét, s így azok átlagteljesítménye elérte a 300 holdat. az idén már a megye valamennyi gépállomása a szolnokiak példáját követve átalakította a magyar kombájnok kaszameghajtó szerkezetét. a gépállomások megyei igazgatóságának rajonirozási terve lehetővé teszi a gépek összevonását és zökkenőmentes átcsoportosítását. a kombájnokokat - amelyekre több mint százezer hold gabona betakarítása vár - két műszakban üzemeltetik. a kombájnosok versenyében a nyolcvan vagonos, teljesítményt elérő kombájnost kiváló dolgozó jelvényt, oklevéllel, valamint két heti fizetéssel jutalmazzák. a hatvan vagonos teljesítmény után kiváló dolgozó kitüntetést és egy heti fizetést adnak jutalomképpen. /mti/

-. -

bb 42. virágbaborultak az északi országrész akácosai - kezdetét vette a nagy vándorlás nógrádban

vid/ká/tr/m

1965. június 8.

a múlt évihez képest egy teljes héttel később a legészakibb országrészen is virágba borultak az akácok: megkezdődött a „nagyüzem”, a nógrádi méhésztanyákon. a bözrsöny környéki nagykiterjedésű akácoserdőket előbb a helyi méhészek szállították meg, majd megérkeztek az első vándorméhészek az ország délebbi vidékeiről is. egyelőre csak ötezer méh-családot telepítettek ki, a hét végén azonban már mintegy huszezer méhcsaládot vándoroltatnak a bözrsöny, a cserhát, a karancs, és a mátra akácerdőiben. /mti/

-. -

15.30/-n

-24-

152 2nd

bb 43. szegeden és békéscsabán is megkezdődött a zöldborsófeldolgozás

vid lk vm ki

1965. június 8.

a szegedi konzervgyárban kedden megkezdődött a zöldborsó tartósítása. a szegedi felszabadulás termelőszövetkezetben felállított borsócséplőgép alól ezen a napon két vagonnyi zöldeborsót szállítottak az üzembe, ahol szinte teljesen automatizált gépsorok várják az ideai termést. a termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban összesen hét cséplőgép dolgozik. az üzem területén új osztályozó, automata töltő- és zárógépekkel, valamint ujtipusu, ugynevezett flotációs mosógépekkel egészítették ki a „borsóvonalakat”. minden művelet, illetve gépegység között zárt csőrendszeren, pneumatikus uton továbbítják a borsószemek tömegét. a feldolgozás gyorsaságára jellemző, hogy a borsó a beérkezéstől számított egy órán belül üvegbe, majd a raktárba kerül anélkül, hogy emberi kéz érintené.

a békéscsabai konzervgyárba is kedden érkezett meg az első zöldborsó-szállítmány. az ideai zöldborsó minősége békésben kifogástalan. /mti/

-. -

bb 46. eredményesen dolgozik a magyar szabadalom alapján angliában épült meddőhányó-feldolgozó kísérleti üzem

1 sz tné vm vg

1965. június 8.

a tatabányai szénbányászati tröszt szakembereinek a bányákból kikerülő meddőanyag hasznosítására vonatkozó nagyjelentőségű találmánya egyre több országban kelti fel a szakemberek érdeklődését. először a Lengyel szénbányák alkalmazták a magyar találmányt, ahol a közös magyar-lengyel vállalat a haldex felügyelete alatt már a negyedik meddőfeldolgozó üzem kezdte meg működését.

angliában, ahol szintén rengeteg a szénrel együtt felszínre került meddőanyag, a simonaco cég vette meg s próbálta ki a magyar szabadalmat. egy kisebb, ugynevezett próbaüzemet épített, amely a közelmúltban kezdte meg a munkát a magyar szakemberek közreműködésével. a próbaüzem a vártnál jobb eredményeket hozott, s így előreláthatóan rövidesen angliában is elterjed a tatabányaiak találmánya.

a szabadalmat értékesítő nikex külkereskedelmi vállalatnál cseh-szlovák, osztrák, török szakemberek is érdeklődnek a találmány iránt, sőt még japánból is jelezte egy delegáció, hogy a napokban budapestre érkezik a meddőhányó hasznosítására vonatkozó eljárás licencének vásárlásáról folytatandó tárgyalásokra. /mti/

-. -

15.45/-n

-25-

1547 2nd

bb 45. osztrák filmkritikus delegáció budapesten

tm vm sr

1965. június 8.

a kulturális kapcsolatok intézete meghívására osztrák filmkritikus delegáció érkezett hazánkba dr. sigmund kennedy, az osztrák filmkritikus szövetség elnökének vezetésével. a delegáció tagjai: erich dermann az apa, helmuth dimko az express, dr. richard emele a volksblatt, franz hitzenberger a neues österreich és hans winge a die presse részéről. a küldöttség öt napig tartózkodik magyarországon. /mti/

bb 47. ülést tartott a kpvd sz központi vezetősége

kt/kt/m/vg

1965. június 8.

a kereskedelmi, - pénzügyi- és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége kedden ülést tartott a szakszervezet jókai utcai székházában. az ülésen ligeti lászló főtthár a szot június 4-i ülése alapján beszámolt a szakszervezet nevelőmunkájának időszerű kérdéseiről.

hangoztatta, hogy a szakszervezeti mozgalom irányításában, a gazdasági vezetésben olyan szemléletet kell kialakítani, amely a termelést, a szocialista tudatformálást, illetve a nevelést egységes feladatnak tekinti. a szakszervezet legfontosabb tennivalója a nevelés területén, hogy a dolgozókat a szocialista munkára ösztönözze. a kereskedelem dolgozóinak nagyrésze becsülettel megállja a helyét a pult mögött, s a kereskedelem egyéb területein. a szakmában 2 076 szocialista brigád működik több mint 17 000 taggal, s további 6 548 brigád csaknem 54 000 tagja versenyez a kitüntető cím megszerzéséért.

a főtthár a továbbiakban a szakszervezet nevelőmunkájának fontosságáról beszélt. hangsúlyozta, hogy a kereskedelemben és a vendéglátóiparban különös jelentősége van ennek a kérdésnek, hiszen csak művelt, szakmailag jól képzett eladók tudják mindenben kielégíteni a hazai és a külföldi vásárlók igényeit. a kereskedelmi és vendéglátóipari dolgozók képzése érdekében a szakszervezet különféle politikai iskolákat, akadémiákat szervez, amelyek jelenleg több mint ötvenezren tanulnak. az általános műveltség növelésének érdekében a szakszervezet mindenben támogatja az állami oktatásban résztvevőket, akiknek a száma meghaladja a 17 000-et. ennek ellenére még nem lehet elégedett a szakszervezet az oktatási, továbbképzési eredményekkel. egyebek között meg kell javítani a bizalmiak és a szakszervezeti bizottságok tájékoztatási rendszerét, meg kell gyorsítani a határozatok végrehajtását.

a központi vezetőség ezután megvitatta a főtthár beszámolóját, s határozatot hozott a nevelőmunka legfontosabb tennivalóinak végrehajtására. a központi vezetőség végül az alapszervi választások lebonyolításáról szóló jelentést hallgatta meg. /mti/

15.50/-n

1602 Zsolt

-.-.-

-26-

bb 48. ötvenezren hektoliterrel több sör a csúcsműködés - hét új palackfejítő gépsort kap a söripar - sajtótájékoztató a söripar fejlesztéséről, problémáiról

t kf tm vm ki

1965. június 8.

kedden tartotta hagyományos nyári sajtótájékoztatóját a magyar országos söripari vállalat maglódi uti központjában varga pál vezérigazgató, aki a nyári sörrelátásról és a söripar fejlesztéséről, problémáiról beszélt.

a vezérigazgató elsősorban a közönséget leginkább érdeklő nyári sörrelátásról adott számot. elmondotta, hogy az idei tájékoztatót ugyan azonos időpontban tartják mint az előző években, a kedvezőtlen időjárás miatt azonban csúcsműködésről most még nem lehet beszélni. eddig ugyanis például a hordós sörfogyasztás kevesebb volt, mint amire számítottak, viszont palackos sörből változatlanul növekszik az igény. a nyári sörrelátásban lényeges javulás várható, mert 50.000 hektoliterrel több sört adnak mint a múlt év azonos időszakában, s a többlet lényegében a következő három hónapra jut. palackozott sörből ugyancsak többlet adnak ebben az évben, az igényeket azonban még így sem tudják kielégíteni. jellemző adat erre, hogy 1960-ban egymillió hektoliter sört palackoztak, az idén pedig 1.8 millió hektoliter sör kerül üvegekbe. a csúcsműködésben az 50.000 hektoliter többlet nagy része palackozott sör lesz.

a tapasztalatok azt mutatják, hogy a közönség egyre több palackozott sört kér, ezért a söripar az idén hét, egyenként és óránként hatezer palackot töltő gépsort rendelt. ezeknek egy része még az idén, a többi pedig a jövő év elején kerül üzembe. a következő évben tehát már 1,950.000 hektoliter sört- az eddiginél 30 millió palackkal többlet- tudnak adni üvegekben a közönségnek. az új ndk-gyártmányú palackfejítő gépeket elsősorban az eddig ellátatlan vidékeken, például szekszárdon, miskolcon, salgótarjánban és pécsen állítják üzembe. a különlegességet, a barnasört kedvelők igényeit várhatóan kielégítik. az év végéig ugyanis mintegy 3000 hektoliterrel több, összesen 21.000 hektoliter barnasört főznek. ugyancsak növelik 1.200 hektoliterrel a nektár-sör mennyiségét.

a vezérigazgató beszámolt az ipar műszaki fejlesztéséről is. elmondotta, hogy sopronban éppen a sajtótájékoztatóval egyidőben, kedden üzembe állt az ország egyik legmodernebb sörfőzője, ahol 2. óránként hatezer palackos teljesítőképességű, gépsor kezdte működését. nagykanizsán a sörgyár rekonstrukciója során üzembe állt az ország legkorszerűbb automatizált malátagyárának egyik részlege.

/folyt.köv./

16,22/m

1680 Zsolt

- 27 -

/bb 48.ötvenezer....1.folyt./vm

szeptemberben üzembe helyezik az egész malátagyárat, amely évi 1.200 vagon maláta termelésére lesz alkalmas. pécselt a harmadik negyedévben áll munkába az ipar legmodernebb automatizált sörfőző háza, amely jövőre már hozzájárul ahhoz, hogy több sört kaphasson a lakosság.

a nemzetközi vásáron mutatták be először, s rövidesen néhány forgalmasabb vendéglátóipari üzemben állítják munkába, a 15 hektoliteres alumínium sörstankokat. az újszerű helyi sörárolási módszer előnye, hogy a vendéglátóipari üzemek a közönség várkoztatása nélkül jó minőségű sört tudnak csapolni, a sörszállítók pedig mentesülnek a hordórakodás nehéz munkája alól. az alumínium-tankokból egy-egy után háromezer korsó sört tudnak adni, ehhez a mennyiséghez egyenként 15 fahordót kellene megcsapolni. ugyancsak korszerűsítik a sörszállítást speciális tankautókkal. jelenleg 15, egyenként 60 hektoliteres tankautó viszi a sört a kirendeltségekhez nagykanizsa, sopron és budapest körzetében. a csepel autógyárral most tárgyal az ipar, s ennek nyomán jövőre elkészül a 120 hektoliteres tankautó. ugyancsak jövőre - nemzetközi tapasztalatok alapján - megkezdődik az alumínium sörshordók sorozatgyártása./mti/

..-

bb 49. a magyar bányászok részvéte a jugoszláv bányászoknak

k szf tr vm vg

1965. június 8.

a bányaiipari dolgozók szakszervezete táviratban fejezte ki részvétét a jugoszláv bányászszakszervezet központi bizottságának a kakanyi bányában bekövetkezett tragikus tömegszerencsétlenség miatt. amint a táviratban írták, a magyar bányászok, valamint a szakszervezet elnöksége megrendüléssel értesültek a szerencsétlenségről. mély részvétellel osztoznak a gyászoló testvéri jugoszláv bányászok fájdalmában és együttéreznek az elhunytak hozzátartozóival./mti/

..-

bb 50. haditechnikai kiállítás zalaegerszegen

vid j vm fm

1965. június 8.

a zalaegerszegi ságvári endre gimnázium udvarán kedden haditechnikai kiállítás nyílt, amely tájékoztatót ad a közönségnek a legmodernebb harci eszközökről./mti/

..-

16.45/-n

1706 Zala

-208-

bb 55. kedden ismét benépesült a határ - teljes erővel kaszálják a szálastakarmányokat somogyban

vid/ká/trm

1965. június 8.

somogyban az elmúlt napokban esőzések akadályozták az időszzerű mezeti munkákat, a kasza alá érett szálastakarmányok betakarítását, valamint a növényápolást. hétfő óta szeles napos idő szikkasztja a földeket, s kedden reggel szerte a megyében benépesült a határ: a magasabb fekvésű, homokos részeken kézikasások sokasága irtja az esős időben gyorsan fejlődő gyomokat, a cukorrépa, a napraforgó és burgonya sorközeiben. a növényápolási munkákkal egyidőben teljes erővel kaszálják mindenütt a pillangósokat és a rétifüveket. az utak és árkok mentén mintegy ezer kilométer hosszúságban már rendre került a fű, s erről a területről legalább 100 vagonnyi szénát tudnak majd a gazdaságok betakarítani. a pillangósok kaszálása befejezéshez közeledik. azokban a gazdaságokban, ahol az erősen felázott talaj miatt a fűkaszáló gépeket nem lehetett munkába állítani, kézikaszás brigádok vágják a rendet a lucerna- és szarvaskerep táblákon./mti/

..-

bb 56. átadták a medimpex-nek a leghatásosabb hirdetésért járó díjat

1 st/tr/m/vg

1965. június 8.

a rizzoli olasz kiadóvállalat az idén ismét megrendezte a napilapok és folyóiratok hirdetései nemzetközi versenyét. a zsűri a magyar folyóiratokban megjelent hirdetések közül a medimpex külkereskedelmi vállalat egyik gyógyszerajánlatát tartotta legmegfelelőbbnek a díjazásra. a rajz, amelyet finta józsef grafikus készített, összehatásában igen alkalmas az olvasó érdeklődésének felkeltésére.

a díjat jelképező miniatűr ezüst nyomdagépet kedd délután adták át a presto külkereskedelmi propaganda vállalat vezetői a medimpex megbízottainak./mti/

..-

16,30/m

1708 Zala

- 29 -

bb 57. erdősítést kérnek a gemenci erdészek

vid/ká/tr/m

1965. június 8.

a gemenci vadrezervátum rezéti erdőkerületének védelmére erdősítést kérnek az erdészek. az itteni nyári gát ezer holdas erdőtől tartotta távol az árvizet, s ez a terület sok nemssvad menedéke. a gyenge gát azonban átázott, s már csak 600 holdnyi erdő maradt szárazon, az átszivárgó, fakadó vizek pedig egyre nagyobb területet borítanak el. a rezéti kerület helyzete válságos, számítani kell arra, hogy teljesen víz alá kerül. ez esetben a szarvasok, az őzek és a vaddisznók a gáton át találhatnak szabad kiutat, ezért a vadváltóknál - az erdei állatok megszokott csapásainál - harminc-negyven méter hosszúságban lebontották a rezervátumot körülzáró drótkerítést. /mti/

-.-.-

bb 51. hűtőgépjavítás közben gázrobbanás

gg/m/sr

1965. június 8.

boda gyula, a ^{buda}déli vendéglátóipari vállalat szerelője gyertyával világított munka közben a nyílt lángtól belobbant a hűtésre szolgáló klórmetilgáz. a baleset következtében a helyiségben tartózkodó dombi jánosné, 23 éves alkalmazott súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. a szerelő könnyebben megsebesült. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

L a tárnok utcai eszpresszóban

-.-.-

bb 58. árokba borult az autóbusz - három könnyebb sérülés

vid/j/m/fm

1965. június 8.

a debrecen-komádi között gyorsjáratként közlekedő autóbusz mezősas határában az árokba borult. tizennyolc utasával 40-50 kilométeres sebességgel haladt a gépjármű, amelyet nagy sándor sárándi lakos vezetett. a vezető figyelmetlensége miatt árokba borult autóbusz utasai közül hárman könnyebben megsebesültek, akiket a berettyóújfalui kórházban részesítettek elsősegélyben. /mti/

-.-.-

16.50/-n

-30-

Hizzelei

bb 54. a römisch-germanische kommission

1 vid fm vm fm

1965. június 8.

ez évi ülésén dr. csallány dezsőt, a történelemtudományok kandidátusát, a szabolcs-szatmár megyei múzeumok igazgatóját - tudományos munkássága elismeréseként - a német archeológiai intézet levelező tagjává választották. /mti/

-.-.-

bb 52. jelentkezzenek a károsultak

gg vm sr

1965. június 8.

sorozatos csalás miatt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte izsák józsef, 50 éves adminisztrátor, budapest, huszadik kerület, koch rébert utca 26. szám alatti lakost. a büntetett előéletű izsák számos embertől csalt ki pénzt azzal az ürüggyel, hogy téves bírói letiltás címén 574.000 forint járandósága van. azt állította, hogy a „nagy összeget”, a közeljövőben kézhez kapja, amelyből 30.000 forint kamatmentes, hosszulejratu hitelt ígért a pénzkölcsönzőknek. a huszadik kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat - akik még nem tettek feljelentést a csaló ellen -, hogy jelentkezzenek budapest, huszadik kerület török flóris utca 72, földszint 10 szám alatt, vagy telefonon a 471-760, 131-es mellékállomáson. /mti/

-.-.-

16.56/-n

-31-

Hizzelei

bb 53. közlekedési balesetek

gg/m/sr

1965. június 8.

a 4. kerület, pozsonyi utca 1. szám előtt erdélyi lászló, 16 éves ipari tanuló a mozgásban levő 14-es villamosról leugrott és egy teherautó elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a 14. kerület, nagy lajos király út 174 szám előtt balogh tibor, 11 éves iskolai tanulót egy személygépkocsi elgázolta. a fiút, súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

csepelen a kossuth lajos utca és a koltői anna utca kereszteződésénél gáspár árpád 25 éves villanyszerelő motorkerékpárjával összeütközött egy kétfogatu lovaskocsival. a baleset következtében a motorkerékpárvezető kórházbaszállítás után meghalt.
/mti/

bb 59. árvédelmi készütség a bodrogon, a sajón és a hernádon is

ö sb/hbj/vid/lk/m/vg

1965. június 8.

a duna lassan árad az egész magyar szakaszon, de ausztriában apad a folyó. többek között bécsnél egy nap alatt 9 centiméterrel csökkent a vízszint.

budapestnél hétfő reggeltől kedd reggelig 726-ról 732 centiméterre emelkedett a duna vízállása. a tetőzés újabb egy napot késik, s a legutóbb jelzett szerda helyett csütörtökön várható 740 centiméter körüli vízszinttel.

a fővárosi csatornázási művekhez újabb és újabb jelentések érkeznek csatorna-szakadásokról. vasárnaptól 120 újabb uttesthorpadást észleltek. kedden a reggeli órákban a 13. kerület jász utca 100 számú ház előtt egy lovaskocsi sulya alatt megroppant a csatorna, s a kráter keletkezett. a kocsi is a kráterbe került és a tűzoltók daruval emelték ki. sérülés nem történt, az utcát azonban lezárták a forgalom elől. jelenleg 170 szakmunkás dolgozik a csatorna helyreállításán, ennek ellenére a munkálatok hosszabb időt, több hetet igényelnek.

/folyt.köv./

17.45/-n

18.10. Zolt

-32-

/bb 59. árvédelmi.....1.folyt./vm

a duna mohácsnál egy nap alatt 13 centiméternyit áradt, s kedden 872 centimétert mutatott a vízmérce. ezen a szakaszon valószínűleg a jövő hét elején tetőzik az árhullám, mintegy 890 centiméteres vízállással. a duna mentén egyébként az árvédelmi készütségekben nincs változás.

nyugat-dunántúlon a répce, valamint a pinka, a gyöngyös és az ikva patak jelentősen leapadt. az elmúlt hetekben épített egy kilométer hosszú lokalizációs töltés most megvédte répcelakot a répce árhullámától. a rába áradása hétfő este körmendnél, kedden sárvárnál tetőzött, s majdnem másfél méterrel maradt el a vízállás az áprilisi maximumtól. a zala folyón az alsó szakaszra ért az árhullám. zalaapátinál kedden tetőzött a folyó 228 centiméteres vízállással, s így a torkolati szakaszon másodfokról harmadfokra erősítették az árvédelmi készütséget. harmadfoku készütség örzi a murát is, amely letenyésnél egy nap alatt újabb 26 centiméterrel áradt. a mura megduzzasztotta a drávát is, amelynek partjain most elrendelték az elsőfoku árvédelmi készütséget.

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság területén lehullott sok csapadék hatására árhullám vonul le a sajón, a hernádon és a bodrogon. ezért mindhárom folyón elrendelték az elsőfoku árvédelmi készütséget. kedd délelőtt a hernád és a sajtó felső magyar szakaszán tetőzött az árhullám és megkezdődött az apadás. a bodrogon vízszint felsőberekkinél még emelkedik a víz. bodrogzugnál az árhullám elérte már a nyári gátakat. ezért a környék termelőszövetkezetei és állami gazdaságai meggyorsították a széna betakarítását, hogy megkarmányt. a zagyva és a tarna mentén a nemrégiben épített mintegy 50 kilométer hosszú gát most jól vizsgázott. szivárgást csak néhány helyen észleltek. így a két évvel ezelőtti árvíz idején sokat szenvedett járszági községek most már aggodalom nélkül figyelhették az ár levonulását. kedden már mindkét folyón megkezdődött az apadás.

a duna és a megáradt folyók mentén a keddi jelentések szerint az előző napinál mintegy 1500-zal több ember, összesen 12.000 dolgozó védte a gátakat. a honvédség 330 katonával vett részt a védekezésben. a munkát ezuttal 41 földmunkagép, 158 teherautó, 36 dömper és 25 nagyobb vízijármű segítette. a gátak alatt átszivárgó vízből és a mélyebb területeken összegyűlt belvízből 45 szivattyutelep, valamint 101 hordozható szivattyú másodpercenként 83.4 köbméter vizet emel vissza a folyókba./mti/

17.58/-n

18.10. Zolt

-33-

bb 60. carlos rafael rodriguez sajtótájékoztatója

t sz tné vm vg

1965. június 8.

kedden a magyar sajtó házában carlos rafael rodriguez, a kubai szocialista forradalmi egységpárt országos vezetőségének és a kubai forradalmi kormányának a tagja sajtótájékoztatót tartott, s válaszolt az újságírók kérdéseire. a sajtókonferenciát, - amelyen részt vett dr. juan josé fuxa sanz, a kubai köztársaság budapesti nagykövete - siklósi norbert, a muosz főtitkára nyitotta meg.

az első kérdéscsoportra válaszolva a kubai köztársaság gazdasági fejlődését, s a gazdasági élet legfőbb alapját képező mezőgazdaság termelésének alakulását ismertette carlos rafael rodriguez. elmondta, hogy 1959-ben 3,800.000 tonna cukor termelt Kubában, s az idén már 5 millió tonnát takarítottak be. ez az egyetlen tény önmagában is megcáfolja mindazokat az amerikai jóslatokat, amelyek a kubai gazdaság rombadőlését jelezték. a kubai köztársaságban a mezőgazdasági termelés 1964-ben 5 százalékkal haladta meg az előző évet. 1965-ben 10 százalékos termelésnövelésre számítanak. a legfőbb mezőgazdasági termék, a cukornád termelése azonban várhatóan felülmúlja a tervezett 10 százalékot. azt tervezik, hogy 1970-re a cukorgyártásban elérik a 10 millió tonnát. a föld 70 százalékán termelészövetkezetek gazdálkodnak, 30 százaléka pedig egyéni gazdáké. hatvan nagyüzemben összpontosul a sok kisebb termelészövetkezet munkája. a nagyüzemek gazdasági, pénzügyi autonómiát élveznek. nagy gondot fordítanak a mezőgazdasági technikai elmaradottságának felszámolására, a gépesítésre és a szakemberek képzésére. a kubai forradalom előtt nem egészen 400 mezőgazdasági mérnökkel és ugyanannyi állatorvossal rendelkeztek. a tervük az, hogy 1970-ig mintegy 70.000 mezőgazdasági szakértőt képezzenek.

- a mezőgazdaságban dolgozók szorgalmas munkájukkal bizonyítják, hogy egyetértenek a kubai forradalommal - és támogatják a kormány intézkedéseit - mondotta. ez például kifejezésre jut abban is, hogy az egyéni gazdálkodók, amikor saját földjükön már befejezték a munkát, csakugy, mint az ipari munkások, a begyűjtésnél segédkeznek a termelészövetkezeteknek. a cukornád-termesztésen kívül az állattenyésztésre fordítjuk a fő figyelmet. központosítani kívánjuk a szét-szórt szarvasmarhatenyésztést s el akarjuk érni, hogy a szarvasmarhák száma a két millióra szaporodjon. ezzel nagymértékben hozzájárulunk majd a lakosság egyre javuló, s növekvő ételmiszer ellátásához. nagy erőfeszítéseket teszünk országunk iparosításáért, de a tul-zott iparosítás, amely erőinket felülmúló beruházásokat követelne, nem lehet célunk. az iparfejlesztés természetesen összefügg a cukornádfeldolgozás fokozásával.

/folyt. köv./

18.06/-n

1820 2. oldal

-34-

/bb 60. carlos.....f.folyt./vm

- magyarországi utam folytatása annak a látogatásnak, amelyet raul castro ruiz a közelmúltban tett az önk országában és ezt szolgálja, hogy kapcsolatainkat kiszélesítsük, elmélyítsük. kereskedelmi tárgyalásaink befejező akkordjaként most itt budapesten szerződést írunk alá. a kubai köztársaság egyre erőteljesebben fejleszti kapcsolatait elsősorban a szocialista tábor országaival, de bármely más országgal is, amely a kölcsönös előnyök alapján hajlandó kereskedni. a kuba elleni gazdasági blokádot feloldotta a szocialista tábor léte, a baráti országok segítsége, amikor például az usa megtagadta a nyersolaj szállítást, a szovjetunió gyorsan küldött számunkra nyersolajat. akkor, amikor a cukor értékesítésénél a szocialista országok készségesen segítettek, nagy csapást mértünk a gazdasági blokádra. kiépítettük a gazdasági kapcsolatokat többek között nagy-britanniával, franciaországgal, több latin-amerikai országgal. kuba gazdasági élete a többi latin-amerikai országtól eltérően, nem függ az usa által diktált világpiacon áráktól, bár még sok terméket, alapanyagot tőkés országoktól kell vásárolnunk. amilyen arányban bővülnek kapcsolataink a szocialista országokkal, olyan arányban szűkül ezeknek a cikkeknek a köre.

a továbbiakban carlos rafael rodriguez arra a kérdésre válaszolt, hogyan vélekednek Kubában az egyesült államok dominikai agressziójáról.

- ugy véljük, - mondotta -, hogy ez az agresszió fenyegetőzés kuba ellen. az amerikai imperializmus nem mondott le a kubai forradalom aláadásáról. a dominikai agresszió csakugy, mint a vietnam ellen intézett támadás esetleg alapul szolgálhat egy kuba elleni újabb provokációra, amelynek visszaverésére fel vagyunk készülve.

végezetül carlos rafael rodriguez a kubai szocialista forradalmi egységpárt munkájáról szólt. elmondotta:

- marxista-leninista pártunknak nagy jelentősége van az ország életében, a gazdaság fejlesztésében, a munkások ideológiai és szakmai képzésében is. befejeződött a párt szervezetének kiépítése a megyei, az ipari és mezőgazdasági központokban. köztársaságunk a legnehezebb éveken már túljutott, s elmondhatom, hogy a párt útmutatásai alapján tovább építve szocialista országunkat, optimizmussal nézünk a jövőbe./mtl/

18.12/-n

1813 2. oldal

-35-

bb 61. új módszerek, intézkedések a termelőszövetkezeti beruházások rendszerében - sajtótájékoztató a földművelésügyi minisztériumban

t 10/m/ká

1965. június 8.

a mezőgazdasági beruházások néhány időszerű problémájáról tájékoztatta kedden délelőtt a földművelésügyi minisztériumban Kazareczki Kálmán, a beruházási igazgatóság vezetője és Stiller Róbert, az építési osztály vezetője a sajtó képviselőit.

a termelőszövetkezetek állóeszközeinek gyarapodása, s az új létesítményekkel szembeni követelmények növekedése néhány új intézkedést tett szükségessé a beruházási rendszerben. az egyik legfontosabb ezek közül a két éves beruházás-tervezési rendszer bevezetése. az eddigi, zömében átmeneti jellegű, egyszerűbb épületek helyett a termelőszövetkezetek most már kizárólag stabil, műszakilag igényes létesítményeket kapnak, s mivel ezek kiválasztásához, tervezéséhez, kivitelezéséhez több idő kell, az egy éves tervezési rendszer mellett sok volt a kapkodás, torlódás. az új rendszert tavaly kezdték bevezetni, s az első eredmények már most lemérhetők. május végéig a termelőszövetkezetek valamennyi ideai beruházásához elkészültek a műszaki tervdokumentációk. jövőre még kedvezőbb lesz a helyzet, az agroterv ugyanis már a tavasszal leszállította a jövő évi terveket, a termelőszövetkezetek jelentős része már megrendelte ezek adaptálását, s így előreláthatóan az év végéig mindenütt rendelkezésre állnak az 1966 évi szövetkezeti beruházások műszaki tervei.

fontos változásra került sor a mezőgazdasági beruházások elosztásának módszerében is. eddig elég gyakori volt a panasza, hogy egyes termelőszövetkezetekben nem a saját elhatározásukból, hanem a megyei vagy járási tanács „rábeszélésére” valósítottak meg valamilyen létesítményt. a földművelésügyi minisztérium illetékes vezetőinek véleménye szerint ez a probléma már a múlté. a minisztériumnak az az állásfoglalása - s ez az idén érvényesült már a gyakorlatban is -, hogy a beruházásokat ne a tanácsok „összák el”, hanem saját konkrét szükségleteik és lehetőségeik gondos mérlegelése alapján maguk a termelőszövetkezetek igényeljék. a „központi elosztást”, felváltó alapos helyi megfontolásnak egyébként szintén feltétele a két éves tervezési rendszer. ahhoz viszont, hogy a beruházások még megalapozottabbak legyenek, most már távlati üzemi fejlesztési tervre is szükségük volna. a minisztérium valószínűleg az idén rendelkezésre bocsátja azokat az irányelveket és módszertani utmutatókat, amelyek segítségével a szövetkezetek elkészíthetik a hosszulejárata befektetésekhez is biztos alapul szolgáló perspektivikus terveket.

/folyt. köv./

18.20/m

A9 00 Zsolt

- 36 -

bb 61. /új módszerek ... 1. folyt./ m

az ideai beruházási feladatokról szólva elmondották, hogy a mezőgazdaságban 1965-ben 3,2 milliárd forint értékű építkezést kell megvalósítani, s ebből 1,9 milliárd forint értékűt a termelőszövetkezetekben. ennek a nagyvolumenű építkezésnek csaknem az egyharmadát a termelőszövetkezetek házilag végzik el. az ideai évre egyébként elődelt a szövetkezetek házi építkezései körüli hosszas vita. bebizonyosodott egyrészt, hogy ezek nem vonják el a munkaerőt az állami építőipartól, másrészt, hogy a szövetkezeti építőbrigádok munkája nélkül a mezőgazdasági beruházásokat nem lehet maradéktalanul kivitelezni. ennek megfelelően most továbbfejlesztik a termelőszövetkezetek saját építési szervezetét, elsősorban a nagyobb létszámú, jobb technikai felkészültségű tsz-közi építési vállalkozásokat. támogatásukra megynként egy-egy gépjavitó állomáson önálló részleget szerveztek, amely elvégzi részükre a különféle szerelési és más szakosított munkákat és kiszolgálja őket a csak időnként szükséges nagyobb gépeket, például emelődarukkal. a házi építőbrigádok egyébként az idén a felújításokkal és a szövetkezeten kívül vállalt építkezésekkel együtt összesen kerekén egymilliárd forint értékű munkát végeznek.

ami az ideai beruházások megvalósítását illeti, a száj- és körömfájás, majd a kedvezőtlen időjárás és most a dunántúli árvíz némi elmaradást okozott, főleg az új építkezések megkezdésében. nehezíti a helyzetet, hogy az építőanyag-ellátás alig javult valamit a tavalyhoz képest. különösen sok a probléma az ugynevezett szabadforgalmu anyagokkal: a téglával és a kavicsal. ezt ugyanis a szövetkezetek a helyi tűzép-fiókoktól vásárolhatják. a tűzép viszont - a belkereskedelem általános irányelveinek megfelelően - a minimálisra akarja csökkenteni a közületi szállításokat. ezért szükség volna a szabadforgalmu építőanyag-ellátás új konstrukciójára, amely többek között azt is lehetővé tenné, hogy az építőanyagot ne csak az egyes termelőszövetkezetek, hanem az azt közvetlenül felhasználó tsz-közi építési vállalkozások is megvehessék. további problémát okoz, hogy az építőiparban bevezetett új elszámolási rendszer következtében a készletező vállalatok kisebb tartalékkal rendelkeznek, emiatt a megrendelt előregyártott elemek nagyrészt csak az év harmadik vagy negyedik negyedében szállítják, s így az ezeket igénylő építkezések egy része át fog húzódni a jövő évre. /mti/

...

18.39m/-n

1403 Zsolt

-37-

bb 61. új módszerek, intézkedések a termelőszövetkezeti beruházások rendszerében - sajtótájékoztató a földművelésügyi minisztériumban

t 10/m/ká

1965. június 8.

a mezőgazdasági beruházások néhány időszerű problémájáról tájékoztatta kedden délelőtt a földművelésügyi minisztériumban kazareozki kálmán, a beruházási igazgatóság vezetője és stiller róbert, az építési osztály vezetője a sajtó képviselőit.

a termelőszövetkezetek állóeszközeinek gyarapodása, s az új létesítményekkel szembeni követelmények növekedése néhány új intézkedést tett szükségessé a beruházási rendszerben, az egyik legfontosabb ezek közül a két éves beruházás-tervezési rendszer bevezetése. az eddigi, zömében átmeneti jellegű, egyszerűbb épületek helyett a termelőszövetkezetek most már kizárólag stabil, műszakilag igényes létesítményeket kapnak, s mivel ezek kiválasztásához, tervezéséhez, kivitelezéséhez több idő kell, az egy éves tervezési rendszer mellett sok volt a kapkodás, torlódás. az új rendszert tavaly kezdték bevezetni, s az első eredmények már most lemérhetők. május végéig a termelőszövetkezetek valamennyi ideai beruházásához elkészültek a műszaki tervdokumentációk. jövőre még kedvezőbb lesz a helyzet, az agroterv ugyanis már a tavasszal leszállította a jövő évi terveket, a termelőszövetkezetek jelentős része már megrendelte ezek adaptálását, s így előreláthatóan az év végéig mindenütt rendelkezésre állnak az 1966 évi szövetkezeti beruházások műszaki tervei.

fontos változásra került sor a mezőgazdasági beruházások elosztásának módszerében is. eddig elég gyakori volt a panasza, hogy egyes termelőszövetkezetekben nem a saját elhatározásukból, hanem a megyei vagy járási tanács „rábeszélésére” valósítottak meg valamilyen létesítményt. a földművelésügyi minisztérium illetékes vezetőinek véleménye szerint ez a probléma már a múlté. a minisztériumnak az az állásfoglalása - s ez az idén érvényesült már a gyakorlatban is -, hogy a beruházásokat ne a tanácsok „összák el”, hanem saját konkrét szükségleteik és lehetőségeik gondos mérlegelése alapján maguk a termelőszövetkezetek igényeljék. a „központi elosztást”, felváltó alapos helyi megfontolásnak egyébként szintén feltétele a két éves tervezési rendszer. ahhoz viszont, hogy a beruházások még megalapozottabbak legyenek, most már távlati üzemi fejlesztési tervre is szükségük volna. a minisztérium valószínűleg az idén rendelkezésre bocsátja azokat az irányelveket és módszertani utmutatókat, amelyek segítségével a szövetkezetek elkészíthetik a hosszulejárata befektetésekhez is biztos alapul szolgáló perspektivikus terveket.

/folyt.köv./

18, 20/m

1900 Zsolt

- 36 -

bb 61. /új módszerek ... 1. folyt./ m

az ideai beruházási feladatokról szólva elmondották, hogy a mezőgazdaságban 1965-ben 3.2 milliárd forint értékű építkezést kell megvalósítani, s ebből 1.9 milliárd forint értékűt a termelőszövetkezetekben. ennek a nagyvolumenű építkezésnek csaknem az egyharmadát a termelőszövetkezetek házilag végzik el. az ideai évre egyébként elődelt a szövetkezetek házi építkezései körüli hosszas vita. bebizonyosodott egyrészt, hogy ezek nem vonják el a munkaerőt az állami építőipartól, másrészt, hogy a szövetkezeti építőbrigádok munkája nélkül a mezőgazdasági beruházásokat nem lehet maradéktalanul kivitelezni. ennek megfelelően most továbbfejlesztik a termelőszövetkezetek saját építési szervezetét, elsősorban a nagyobb létszámú, jobb technikai felkészültségű tsz-közi építési vállalkozásokat. támogatásukra megynként egy-egy gépjavitó állomáson önálló részleget szerveztek, amely elvégzi részükre a különféle szerelési és más szakosított munkákat és kiszolgálja őket a csak időnként szükséges nagyobb gépekkel, például emelődarukkal. a házi építőbrigádok egyébként az idén a felújításokkal és a szövetkezeten kívül vállalt építkezésekkel együtt összesen kerekén egymilliárd forint értékű munkát végeznek.

ami az ideai beruházások megvalósítását illeti, a száji- és körömfajás, majd a kedvezőtlen időjárás és most a dunántúli árvíz némi elmaradást okozott, főleg az új építkezések megkezdésében. nehezíti a helyzetet, hogy az építőanyag-ellátás alig javult valamit a tavalyhoz képest. különösen sok a probléma az ugynevezett szabadforgalmu anyagokkal: a téglával és a kavicsal. ezt ugyanis a szövetkezetek a helyi tűzép-fiókóktól vásárolhatják. a tűzép viszont - a belkereskedelem általános irányelveinek megfelelően - a minimálisra akarja csökkenteni a közületi szállításokat. ezért szükség volna a szabadforgalmu építőanyag-ellátás új konstrukciójára, amely többek között azt is lehetővé tenné, hogy az építőanyagot ne csak az egyes termelőszövetkezetek, hanem az azt közvetlenül felhasználó tsz-közi építési vállalkozások is megvehessék. további problémát okoz, hogy az építőiparban bevezetett új elszámolási rendszer következtében a készletező vállalatok kisebb tartalékkal rendelkeznek, emiatt a megrendelt előregyártott elemek nagyrészt csak az év harmadik vagy negyedik negyedében szállítják, s így az ezeket igénylő építkezések egy része át fog húzódni a jövő évre. /mti/

18.39#/-n

1903 Zsolt

-37-

bb 64. Öregek köszöntése pécssett

vid j vm fm

1965. június 8.

pécssett nyolcezer idős embert hívtak meg az üzemi nyugdíjas-találkozókra, a művelődési házak rendezvényeire, amelyeken fiatalok és felnőttek szeretettel köszöntik az öregeket. az Ünnepeken részt vesznek a társadalmi szervezetek képviselői, s a fiatalok által adott műsorokat a legtöbb helyen fehér asztal melletti szórakozás, ajándékozás, sőt tánc követi. a pécs-gyárvárosi iskola uttrősi a város szociális otthonainak lakóit keresték fel zenés ébresztővel. vöröskeresztes aktivisták látogatják a kórházakban, klinikákon ápolt öregeket, akik betegségük miatt nem vehetnek részt a találkozókon.

a kerületi tanács, a társadalmi szervek képviselői és az uttrők ugyancsak otthonában köszöntik a kitűnő egészségnek örvendő 102 éves horváth máriát, aki 1863. októberében született a tolna megyei kakasdon. horváth máriának ma is jó a memóriája, magyarul-németül idéz régen olvasott könyvekből, és igen jó a hallása is. látogatóinak elmondja, hogy a munka, a mozgás volt mindene, szerette a sütés-főzést, a háziasszonyi teendőket. ő egyébként ma is unciában gondolkodik, őrzi és használja a ma már furcsa mérőeszközöket. bár pécssett horváth máriának az évek számát tekintve nincs „vetélytársa”, a megyében még élnek száz éven felüliek: a sásdi járás margit-majori szociális otthonában az 1864-ben született cséplő györgy, a déli határszéli lapáncsán pedig a furás-faragásban ma is kedvét tölti 101 éves kelbert gáspár, akiket szintén sokan köszöntenek szeretettel ezekben a napokban./mti/

bb 68. steinmetz miklós nevét viselő magyar- szovjet barátsági klub alakult pécssett

vid j vm fm

1965. június 8.

steinmetz kapitány - aki a szovjet hadsereg parlamentereként hazánk felszabadításáért áldozta életét, - pécssett született, s jelenleg is élnek hozzátartozói a városban. a társadalmi szervek emléktáblával jelölték meg a szabadság út 2.szám alatti szülőházát, az mszbt baranya megyei elnöksége pedig megalakította a steinmetz miklós nevét viselő magyar- szovjet barátsági klubot. a fegyveres erők pécsi székházában működő klubban rendszeresen tartanak előadásokat a szovjetunió gazdasági, politikai és kulturális életéről. filmeket vetítenek továbbá kiállításokat, hangversenyeket rendeznek./mti/

18.46/-n

19042

-38-

bb 65. medárd-napi „sovány vigasz”: félidős a monszun a megyében nap - az új zivatarfront elvonultával nyáriasodik a vidék

1 cs tné vm ká

1965. június 8.

sok évszázados megfigyelések szerint május végén, június elején nagyot fordul az időjárás csaknem mindenütt Európában: néhány napos erős felmelegedés után rendszerint beköszönnek a tartós nagy esőzések; heves zivatarok, ismétlődő záporok. európai monszunnak nevezik ezt a jelenséget; a gyorsabban felmelegedő szárazföld és a lassabban melegedő óceán feletti légtömegek nyomáskülönbsége okozza. az atlanti óceán felől a szárazföld felé nyomuló hideg levegő urátma néha hosszabb időre kinyulik, s a népi hagyomány ezt medárd-hozta 40 napos esős időszak néven ismeri.

természetesen a június 8-án esedékes medárd-nap csak megközelítő dátuma a jeles időjárási periódusnak. dr.németh tivadar, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának helyettes vezetője szerint az idei medárd, vagyis az esetek többségében bekövetkező monszun időszakasz hazánkban már május 20-án elkezdődött. előtte - szabályosan - volt néhány napos rendkívül erős felmelegedés: az ország több vidékén mértek 28-30 fokos maximumokat, viszont május 20-a óta egyfolytósan tart a nyugati hűvös légáramlás okozta csapadékos, zivataros idő. kár, hogy ez a viszonylag korai és mégis erős monszun rendkívül hosszúra nyúlt hűvös és csapadékos tavaszi időszakra következett.

a meteorológusok feljegyzése szerint a „csapadék dőmping”, köztudomásúlag Európában főleg az alpok vidékén már márciusban elkezdődött. március első tíz napjában az alpokban még javában havazott, vastag hó fedte a hegyeket. hazánkban csak március közepén fordult enyhébbre az időjárás, s április első napjaiban le is zárult. a rendkívül hűvös és csapadékos áprilusra és májusra jellemző például, hogy az áprilisban szokásos 187 órás napfénytartam helyett csupán 144 órányit mértek a műszerek, a májusi 265 órás normát pedig csak 207 órára sikerült teljesíteni. június első hetében ugyancsak normális szint alatt maradt a hőmérséklet is, meg a napfénytartam is. az utóbbi másfél évtizedben csupán az 1958-as tavasz volt kellemesen meleg és derült, az 1940 évi május pedig például napfénytartam tekintetében 40 órával elmaradt az idei májustól is. a csapadéknormákat az idei április és május együttesen 160 százalékra teljesítette. a legutóbbi hasonlóan hűvös két tavaszi hónap 1954-ben csupán 140 százalékos csapadéknormával szerepelt.

a szakemberek véleménye szerint a „medárdos”, időszakos nagyjából félidős, tehát számíthatunk arra, hogy a következő hetekben fokozatosan feljavul az idő: már nem lesznek hosszantartó nagy esőzések, s ha egy-egy futó zápor, zivatar, vagy egy-két napos borulás, csendes eső erejéig vissza is tér a monszunus jelleg - most már több napsütésre, erősebb felmelegedésre van kilátás. ugyanakkor az is valószínűnek látszik, hogy a lassan nyáriasodóra forduló június nem hoz majd hosszantartó nagy melegeket./folyt.köv./

18.52/-n

1910

-39-

/bb 65. medárd.....1.folyt./vm

egyenlőre azonban nincs ok optimizmusra: a meteorológiai intézet központi előrejelző osztálya szerint újabb ciklonos frontok vonulnak át Európán: az első zivatarfront kedden délután elérte a dunántúlt, ahol záporok, zivatarok kezdődtek ismét. a második front nyugat-európa felett közeleg, a harmadik pedig a la manche csatorna térségében. a budapesten mért napi középhőmérséklet hétfői egy fokos hiánya kedden kiegyenlítődött, sőt helyenkint körülbelül fél fokkal melegebb is volt a sokévi átlagnál. országsszerte 20-25 fokig emelkedett a hőmérő higánya. a balaton vize 20 fokos volt. szerdára nyugatról további erős felhősödést, többfelé újabb esőket, zivatarokat várhatunk, a hőmérséklet kissé csökken, főleg a nyugati országrészekben. a szerda reggeli minimumok 10-15 fok körül alakulnak ki, a maximumok a dunántulon 17-20, a keleti országrészekben még 21-24 fokig emelkednek. tehát a biztató fordulat valószínűleg csak az új zivatarfrontok elvonulása után következik be./mti/

- . -

bb 63. megkezdődött a borsószüret mezőföldön - a keddi eredmény 100.000 kilogramm

vid tr vm

1965. június 8.

mezőföldön, az ország egyik legnagyobb borsótermő vidékén megkezdődött a szedés. baracson, mezőfalván, nagykarácsonyban, nagyvenyimen és a dunaujvárosi járás még néhány községében az idén 1318 holdról takarítják be a borsót, s a táblákról az idén összesen kétszázhusz vagon termést várnak. kedden körülbelül háromezren szedték a zöldborsót, ezen a tájon, s a keddi nap eredménye százezer kiló zöldborsó volt. ez a mennyiség a következő napokban még emelkedni fog. a zöldborsó legnagyobb részét hazai fogyasztásra, a fővárosba és a nagyobb vidéki városokba szállították, de néhány hűtött élelmiszerszállító gépkocsiban ausztriába és nyugat-németországba is küldtek a mezőföld terméséből./mti/

- . -

bb 69. dr.ajtai miklós fogadta carlos rafael rodriguezt

gg vm

1965. június 8.

dr.ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, az országos tervhivatal elnöke kedden hivatalában fogadta carlos rafael rodriguezt, a kubai szocialista forradalmi egységpárt országos vezetősége és a kubai forradalmi kormány tagját, a hazánkban tartózkodó kubai küldöttség vezetőjét. a beszélgetésnél jelen volt dr. juan josé fuxa sanz, a kubai köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

- . -

19.00/-n

1913 Zuerl

-40-

bb 67. magyar-német barátsági nap hajóson

vid/j/m/m

1965. június 8.

a bács megyei hajós községben kedden magyar-német barátsági napot rendezett a helyi népfront-bizottság. a művelődési otthonban tartott ünnepi esten erwin bonzin, a demokratikus németország nemzeti frontja országos tanácsának osztályvezetője ismertette az ndk gazdasági és kulturális életének fejlődését. /mti/

- . -

bb 66. elhunyt révész béla

tné/m

1965. június 8.

a magyar széppróza vértanu halált halt mesterének, proletárirodalmunk uttörőjének özvegye. hamvait hétfőn, június 14-én délután fél 11 órakor helyezik el a farkasréti temetőben./mti/

- . -

bb 70. az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatója

tné/m

1965. június 8.

a duna magyarországi szakaszán folytatódik a lassu áradás. budapesten kedden délelőtt a vízállás 733 cm volt, hétfő reggel óta 7 centimétert áradt. a tetőzés előreláthatóan szerdán 735-740 centiméter közötti vízállással fog bekövetkezni.

a rába körmendnél hétfőn tetőzött, sárvár alatti töltésezett szakaszán árad. magas a rábca, a lajta és marcal torkolati szakaszának vízállása is. a rába mellékvízfolyásai erőteljesen apadnak.

a zagyva alsó szakaszán és a tarnán az apadás lassu ütemben folytatódik.

a szlovákiai esőzés hatására árhullám vonul le a sajón és a hernádon. a töltésezett szakaszokon elrendelték a védelmi készletet.

a csapadékból származó belvizek, a töltések mögött jelentkező fakadó és szivárgó vizek eltávolításán 45 szivattyutelep és 100 hordozható szivattyu dolgozik, másodpercenként 85 köbméter teljesítménnyel.

az árvíz és belvíz védekezési munkákat 5900 vízügyi dolgozó, 4800 fő közerő és 330 fő honvédségi erő végzi. a védekezők munkáját számos földmunkagép és szállítóeszköz segíti./mti/

- . -

19.06/-n

1916 Zuerl

-40-

bb 62. tanácskozás a növényvédőszerrel kapcsolatos egészségügyi feladatokról

t ms tm vm zs

1965. június 8.

Kedden a medosz székházában gyógyszerészek és mezőgazdasági szakemberek együttes tanácskozáson vitatták meg a növényvédőszer alkalmazásával kapcsolatos egészségügyi feladatokat. a megbeszélésen részt vett dr. dobi ferenc, a medosz titkára is.

dr. kádár tiber pest megyei főgyógyszerész bevezető előadásában beszámolt arról, hogy a megyében a múlt év augusztusa óta járási és városi főgyógyszerészek, szeptember 1 óta pedig körzeti mérgefelügyelő gyógyszerészek is működnek. tevékenységük eredményeként a kereskedelmi vállalatok és a mezőgazdasági üzemek mérgeraktáraiban szakszerűbben, körültekintőbben kezelik a különböző, egészségre ártalmas növényvédőszerrel, s javulást mutat a vegyszerek- okozta ártalmak statisztikája is

dr. nagy andrás, a medosz központ főorvosa arról tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit, hogy a növényvédőszerrel 1963-ban 114 mérgezést okoztak. tavaly az évi rendszabályok jobb végrehajtásának eredményeként a mérgezések száma 78-ra csökkent. a javulás örvendetes, de a számok arra figyelmeztetnek, hogy változatlanul fontos feladat a vegyszerekkel foglalkozók oktatása, a helyes tárolás, kezelés és felhasználás módjainak széleskörű ismertetése. dr. bordás sándor, az országos munkügyi intézet osztályvezetője rámutatott, hogy sok a tennivaló a minőségileg romlott szerek és maradékanyagok megsemmisítésével kapcsolatban is./mti/

-. -

bb 71. chopin-est a lengyel kultúrában

t áe hné vm fm

1965. június 8.

a közelmúltban lezajlott nemzetközi chopin -versenyek eseményeiről tartott élménybeszámolót kedden hernádi lajos zongoraművész a budapesti lengyel kultúra előadótermében. az érdeklődéssel kísért beszámoló után bemutatták a verseny győztesének játékát megörökítő hanglezem-felvételeket, s az erős nemzetközi mezejnyt felvonulató vetélkedőről készült dokumentumfilmet./mti/

-. -

19.10/-n

-42-

1916 Zuh

bb 72. fogadás a magyar-indiai kulturális munkaterv aláírása alkalmából

t áe tné vm

1965. június 9.

s.v. patel, az indiai köztársaság budapesti nagykövete kedden fogadást adott a magyar-indiai kulturális egyezmény 1965-1967 évi munkatervének aláírása alkalmából. a fogadáson megjelent szarka károly külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, dr. pesta lászló, a kki elnök-helyettese, valamint a magyar kulturális és társadalmi élet számos neves képviselője. részt vett a munkaterv aláírására érkezett indiai delegáció: r.m. hadzsarnavisz indiai művelődésügyi miniszter, r. kapur, az indiai közoktatásügyi minisztérium államtitkár-helyettese, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le./mti/

-. -

bb 73. bruno prevedi fellépése az erkel színházban

k ol tné vm fm

1965. június 9.

kedden este az erkel színházban puccini: turandot című dalművének előadásán bruno prevedi, a milanoi scala magánénekes alakította kalaf szerepét. a nagyszerű előadáson takács paula énekelte a cím-szerepet. a zenekart erdélyi miklós vezényelte./mti/

-. -

bb 74. a „Legenda a szerelemlről”, bemutatója az operaházban

t ol tné vm

1965. június 9.

kedden este az operaházban a. melikov: legenda a szerelemlről című háromfelvonásos balettjét adták elő a moszkvai akadémiai nagy színház budapesti vendég szereplő táncművészei. a balett szövegét nazim hikmet írta. a koreográfiát j.n. grigorovics tervezte és rendezte. a diszkrétet és jelmezeket sz. b. virszaladze tervezte. a nagy tetszéssel fogadott magyarországi bemutatót sz. d. adirhajeva, m. b. kondratyeva, v. p. tyihonov, valamint b. a. levasov táncolta a balett főbb szerepeit. az operaház zenekarát a. a. kopilov, az oszszszk érdemes művésze vezényelte./mti/

-. -

20.40/-n

-43-

20.10 Zuh

bb 75. időjárásjelentés

tné/m

1965. június 8.

a meteorológiai intézet jelenti június 8-án, kedden este 19.30 órakor:

hűvös ebb idő

várható időjárás szerda estig: felhős idő, megismétlődő esőkkel, záporokkal, helyenkint zivattal. mérsékelt, helyenkint átmenetileg erős délnyugati, nyugati szél. a nappali felmelegedés kissé csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 17-22 fok. /mti/

20.42/-n

-.-

bb 76. súlyos bányászszerecséltenség rudabányán

vid/tné/m /cz

1965. június 8.

kedden délután 12 óra 28 perckor súlyos bányászszerecséltenség történt rudabányán. a gagarin akna 50 méteres szintjén kialakított új kamrafejtésben eddig még ismeretlen okokból mintegy 40 méter vastag földréteg beszakadt. az omlástól a vágatokban hatalmas légnyomás keletkezett. a légnyomástól veres k. bertalan bányafelmérő, varga s. károly bányasegéd-felmérő, veres k. józsef technikus, istenes károly bányafelmérő és tátrai lajos vájár életét veszítette, juhász gyula és bodnár béla vájárok súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesültek. az omlás két bányászt juhász józsef és juhász barna vájárokat elzárta a külvilágtól. a mentést azonnal megkezdték. a szerecséltenség után a helyszínre érkezett dr. bodnár ferenc a megyei pártbizottság első titkára, simon antal a bányászszakszervezet főtitkára, dr. koleszár istván rendőrezredes, megyei főkapitány, valamint a rendőrség és a bányaműszaki felügyelőség szakemberei, akik résztvettek a mentési munkák irányításában. az omlástól elzárta két bányász délután már többször életjelet adott magáról, kimentésüket a késő esti órákban várják. a szerecséltenség tisztázására vizsgálat indult. /mti/

20.50/-n

-.-

20.50/-n

-44-

bb 77. carlos rafael rodriguez

tné vm

1965. június 8.

a kubai szocialista forradalmi egységpárt országos vezetősége és a kubai forradalmi kormány tagja kedden este a gundel étteremben vacsorát adott a magyar-kubai tárgyalásokon részt vett magyar küldöttség tiszteletére. a vacsorán részt vett nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kb titkára, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, szarka károly külügyminiszter-helyettes, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszter-helyettes, királyi ernő földművelésügyi miniszter-helyettes, dr. beck jános, hazánk havana-i nagykövete, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. részt vett a vacsorán dr. juan josé fuxa sanz, a kubai köztársaság magyarországi nagykövete, továbbá a nagykövetség és a kubai küldöttség tagjai. /mti/

20.50/-n

-.-

-45-

pótlás a bb. 76. sz. hírhez / súlyos bányaszerencsétlenség .../

a bányáomlás következtében bent rekedt két vájárt, juhász józsefet és juhász barnát több mint 8 órai megfeszített munkával a mentőosztagoknak sikerült a késő esti órákban felszínre hozniok. a két bányász egészséges, jól érzi magát és az orvosi vizsgálat után hazatértek. /mti/

..-

- v é g e -

le

22.05 rj

- 46 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. június 9.

bb 1. három egészségügyi szakközépiskola nyílik a fővárosban
- háromszáz üres hely a budapesti ápolónőképző iskolákban

i hi/tné/m/zs

1965. június 9.

az új tanévben három egészségügyi szakközépiskola nyílik meg budapesten. a 14. kerületi dózsa györgy ut 27 szám alatti kállai éva leányiskolában, két osztályban összesen 80 hallgatót általános rendelőintézeti asszisztensnőnek képeznek ki négy év alatt, hasonló tanintézet kezd meg működését a 19. kerületi vörös október utcai lakótelepen. a 9. kerület zsil utca 2 szám alatti iskolában 80 hallgató a bölcsődei gondozás középfoku ismereteit sajátítja majd el. elkészült az új iskolák tanterve is. a közismereti tárgyakat pedagógusok tanítják, a szakfoglalkozásokat a patronáló kórházak, klinikák, rendelőintézetek orvosai vezetik.

az egészségügyi szakközépiskolákban a létszám már betelt, a fővárosi tanács ősszel megnyitja, kétéves ápolónőképző iskoláiban azonban még mintegy 300 üres hely van. a váci utca 47, a szentkirályi utca 7 és a puskin utca 28 szám alatt általános ápolónőket, az üllői ut 86 és a gyáli ut 5-7 szám alatti iskolában gyermekápolónőket, a 8. kerületi vas utca 8. szám alatti iskolában csecsemőgondozónőket képeznek. elsősorban fővárosi, illetve pest-környéki lányok és asszonyok jelentkezhetnek felvételre, középiskolai érettségivel, vagy 8 általános iskolai végzettséggel. 17-35 éves korig. a képzés díjtalan, a hallgatók teljes ellátást kapnak. /mti/

2. sz. l.

..-

- 1 -